
ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS

Fundador:

PAU CASALS

MEMÒRIA DEL CURS 1933-34

Redactada pel Secretari FRANCESC NONELL I SISA

(Llegida, parcialment, i aprovada en l'Assemblea General ordinària, celebrada en l'Estatge Social el 18 d'agost 1934)

BARCELONA

1934

78 (06)
(46.11 Bar)
ASO

12

19/1

Memòria artística i social de l'exercici 1933-34

Consideracions preliminars

En aquest moment solemne en què culminen tots els treballs i totes les realitats que s'han portat a terme i han esdevingut plasmades tangiblement durant el transcurs d'un nou exercici artístic viscut per l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, per un manament imperatiu dels seus Estatuts, ens correspon historiar les gestes d'aquesta cada jorn més puixant i eficient ASSOCIACIÓ dels nostres amors i ideals.

La comesa—que tant ens honora—ens plau; no podríem negar-ho. Però, és superior a la nostra il·lusió i voluntat. I és per aquesta tan poderosa com elemental raó, que avui, a desgrat del caràcter merament objectiu de la nostra tasca, experimentem, en aquest moment, una certa i ben visible emoció, que no resta pas minvada pel fet de trobar-nos en mig d'estimats companys i distingits consocis, els quals, fent-se càrrec de la nostra situació, sabran perdonar-nos les deficiències de la nostra obligada empresa.

Aquesta emoció que sentim, neix tant del goig d'esguardar en plena vitalitat una obra a la qual tots ens havem lliurat apassionadament, com també d'un lleu temor que s'apodera de nosaltres en breus moments de defalliment espiritual. Temença de no veure reeixir, en la mesura de les nostres fervoroses aspiracions, l'alt apostolat artístic i social que li està reservat a l'OBRERA DE CONCERTS.

La nostra temença és filla de l'època en què vivim, en la qual, com s'ha dit, les altes valors espirituals estan de crisi. La música mecànica, el jazz, la revista, tan lleugera de roba com de música, tenen més adeptes que les produccions d'art més noble i enlairat. El més profund, el més poderós, el més patètic, el més immensament humà dels poetes que jamai tindrà la Música: Beethoven, sí, el Tità Beethoven, tal vegada no commou ja tan pregonament l'ànima de les noves generacions, enderiades, per no dir emetzinades, de les tendències actuals.

Tan alt volen les nostres aspiracions, que temem no abastar-les? Si confessem que elles neixen de l'afecció que sentim per la música, serà fàcil formar-se una idea de les altes ambicions que contenen. L'amor a la música, pel fet d'ésser pastat de tots els sacrificis, de tots els esforços i dels més persistents estudis, arriba a prendre, moltes vegades, les proporcions d'un culte, la qual cosa comporta sempre les aspiracions més supremes.

Avui que la crisi econòmica posa un interrogant a tots els valors; avui que un ambient d'hipertensió crea en bon nombre dels nostres obrers un estat de recel, de dubte, sobre tot i contra tot, ens afanya l'aspiració de veure l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS triomfant de tots aquests dubtes, nimbada amb lluissors de glòria i proclamada arreu del món i, particularment dins de la nostra estimada Catalunya, la seva exemplar excel·lència.

Volem per a la nostra Entitat—si això no s'ha aconseguit encara plenament—, que ella mostri la capacitat espiritual dels nostres companys obrers

—demostració altrament fàcil de comprovar—, elevant-la molt pel damunt de totes les crisis i de totes les lluites; entronitzant-la a la categoria d'element indispensable del progrés espiritual de la nostra pàtria i, per tant, del progrés humà, i fent-la mereixedora, per part de tothom, sense distincions ni matisos, d'agraïment, de respecte i d'admiració.

No entra, però, en l'ordre de les nostres tasques, el lliurar-nos a consideracions d'aquesta mena i és per això que, previ el vostre perdó per haver-nos-hi arriscat, entrarem de ple en el desenvolupament del nostre estricte comès.

Introducció

A desgrat de pretendre fer un resum sintètic, ens havem donat compte de les proporcions que ha assolit el nostre treball. Ens correspon una bona quantitat de culpa per la nostra manifesta inhabilitat literària, que us exigirà una excessiva atenció. No és menys cert, però, que tot i el propòsit d'ésser breus, la tasca realitzada fou intensa, ininterrompuda, i, per tal de donar a la present Memòria almenys una qualitat—la de resumir estadísticament, el més complet possible, la nostra gestió artística i social—, ens trobem obligats a ressenyar tot quant ofereix un cert interès. D'aquesta manera podreu formular-vos un judici crític, fonamentat i recolzat en la nostra gestió. Aquesta l'havem dividida en artística i social.

PRIMERA PART ACTIVITAT ARTÍSTICA

Res més agradable que la remembrança d'aquells moments d'intens gaudi espiritual que havem viscut, durant els quals, la nostra ànima, saturada d'armonies, ens permeté assaborir un glop d'aquella gaubança ultra terrenal, que tots els qui m'escolten saben prou bé el seu divinal sabor i el reconfortament que dona a les nostres existències turmentades pel difícil i quotidià viure material.

Per una personal associació d'idees, tot recordant aquelles paraules goethianes que ens diuen que en les obres de l'home, el mateix que en les de la natura, allò més digne d'atenció és la intenció, i que és preferible fer la cosa més insignificant del món, que estar-se mitja hora sense fer res, ens proposem detallar—glossant-ne les més sobresortints característiques—els concerts celebrats durant el curs. Si més no, la nostra elemental prosa, quelcom acolorida en les apreciacions, d'una subjectivitat personal, us recordarà aquelles emocions espirituals abans esmentades i tan abundantment copsades en les sessions musicals de la nostra Entitat.

SESSIONS REGLAMENTARIES Concerts simfònics per l'Orquestra Pau Casals

Concert inaugural: 8 octubre 1933

Sota el signe de la música més intrínsecament humana, i amb una de les obres més eminentment simfòniques i modèlica en el seu gènere, fou

iniciat el Curs 1933-34. L'Orquestra Pau Casals, aconduïda pel seu il·lustre fundador—el nostre estimat mestre—, interpretà en primer terme la pu-nyent, tràgica i intensament emotiva obertura de *Coriolà*, de Beethoven, en la qual resta mestrivolament descrit, mitjançant els sons, l'estat psicològic de l'heroi shakesperiana. A continuació s'escoltà la *Simfonia de comiat*, de Haydn; simfonia bella, curiosa, àdhuc maliciosa; d'un considerable interès musical, a part del valor anecdòtic que motivà la seva escriptura. Mozart, amb el *Concert en do major*, per a arpa, flauta i orquestra, obria la segona part d'aquest concert inaugural. L'obra de Mozart és una pura filigrana, que bé podem estimar com un dels més preuats joiells de la música instrumental mozartiana, esdevingué més admirable i encisadora encara, mercès a la interpretació vívida, impecable i encertada, que saberen donar-li l'excepcional arpista Rosa Balcells i el gran flautista—de tècnica impecable i so avellutat—N'Esteve Gratacós. L'esplendent pàgina wagneriana *Entrada dels Déus al Walhalla*, d'enlluernadora i mestrivola coloració orquestral, ens emmenà al final d'aquesta magna audició simfònica, en la qual, sota el guiatge dels immortals noms de Beethoven, Haydn, Mozart i Wagner—amorosa i sàviament interpretats pel Mestre Pau Casals—, penetràvem novament en el sagrat Temple de la Música, dalerosos d'assaborir intensament els seus purs i inefables gaudis espirituals.

Segon concert: 22 octubre 1933

En aquest concert, al davant de l'Orquestra Pau Casals hi trobem un dels més famosos directors russos d'avui dia: Emil Cooper. Les grans dots de conductor d'aquest mestre extraordinàriament enèrgic, dominador, amb impuls i fermesa admirables, de la massa instrumental, es palesaren en el transcurs del concert, el programa del qual contenia dues primeres audicions. Una d'elles, els *Quadres d'una exposició*, de Moussorgski, segons l'orquestració traçudament reeixida de Ravel. Volem remarcar, especialment, l'encertada versió i la gran comprensió que d'aquesta originalíssima obra ens oferí el Mestre Cooper; interpretació esdevinguda una forta impressió d'art veritable. No cal dir que les pàgines punyents i pintoresques de l'obra de Moussorgski—sobresortint del programa—, a desgrat del seu fort impressionisme, meravellaren i emocionaren a l'auditori; tanta és la genialitat que campeja en aquesta suite, de la qual hom no sap pas quin fragment escollir-ne. També s'oferí en primera audició, la *Tercera Simfonia*, de Roussel, partitura mancada d'emoció, que, al nostre modest entendre, constituï una lamentable equivocació d'incloure-la en el programa. Cal tenir present que són escasses les avinenteses d'escoltar música simfònica orquestral, i l'OBRERA DE CONCERTS cerca en les sis audicions anuals, el gaudi i el reconfortament espiritual d'obres impregnades de bellesa i emotivitat, no pas les recerques superficials i fredes. Bach i Cèsar Franck completaven el programa. El primer, amb un *Passacaglia*, segons la versió de Goedicke, d'un gran efecte orquestral, però un bon xic allunyada de l'estil bachià. De Franck, s'escoltà ben agraçosament un fragment del poema simfònic *Psyché i Eros*, pàgina serena, força reeixida i interessant, dintre la tònica i l'estil del Mestre de Lieja, un dels compositors que per la sinceritat del seu art, no sabem explicar-nos l'oblit de les seves obres en els programes de concerts.

Tercer concert: 29 octubre 1933

En recensionar aquest tercer concert simfònic, adrecem de bon antuvi una cordial salutació d'agraïment al Mestre Joan Lamote de Grignon, a la benevolència del qual, accedint al prec de la Junta Directiva, s'incloué en el programa la *Cinquena Simfonia* de Beethoven, gegantina obra de la qual el mestre Lamote n'esdevé un gran intèrpret, i que l'ASSOCIACIÓ pogué escoltar novament, en una vibrant versió, després d'un llarg període de set anys. La memorable interpretació de la simfonia beethoveniana fou precedida de la bella obertura de Gluck-Wagner, *Ifigènia a Tàurida*. En començar la segona part, el Mestre Josep Barberà rebé un entusiasta aplaudiment, subratllat més intensament en finalitzar-se l'audició d'*Alfeu i Aretusa*, poema simfònic destrament orquestrat per l'excel·lent mestre català. Aquesta nova producció del director del Conservatori del Liceu, que ha estat assenyalada com una feliç mostra de l'innegable talent i de l'infadigable temperament d'aquest músic nostrat, ocupà ben merescudament un lloc preferent en la sessió que comentem, sessió finalitzada—sota la direcció de Lamote—amb les *Facècies de Till Eulenspiegel*, l'admirable poema simfònic «traussí», que sempre s'imposa pel seu caràcter i per la seva alta qualitat musical.

Desè concert: 8 d'abril 1934

La participació en les nostres manifestacions simfòniques, de grans concertistes nacionals i estrangers, és un complement per a revestir del més gran interès i valor artístic les audicions orquestrals. En aquest concert que comentem, Enriqueta Garreta devia iniciar la participació d'artistes solistes durant la tanda de Primavera. Heus ací, però, que una sobtada i molt sentida indisposició de la notabilíssima pianista anunciada, obligà la modificació del programa, el qual, després de laborioses gestions i mercès a la gentil i desinteressada col·laboració de Paquita Madriguera i a la no menys decidida de l'Associació de Música «da Camera», el concert s'arrodoní amb les tres següents obres, de singulars característiques: *Obertura-Suite*, de Bach; *Concert en la menor*, de Grieg; *Vuitena Simfonia*, de Beethoven. El geni bachià estava, doncs, representat en aquesta festa musical, per una de les més formoses creacions del vell mestre hamburgués. Es aquesta *Obertura-Suite* un interessant encadenament de sis deliciosos i inspirats moviments de dansa, tots ells bells i perennement vius i emotius. L'emoció vibrant i comunicativa transmesa pel Mestre Casals a l'auditori en interpretar l'*Obertura-Suite* en *do major*, permeté copsar i fruit alhora, el caràcter i la bellesa individual de cada un dels sis fragments que integren tan saborosa obra. L'art interpretatiu de Paquita Madriguera, extraordinàriament rublert d'emotivitat, de distinció i de pulcritud, es manifestà àmpliament i meravellosament en una molt interessant concepció romàntica nòrdica: l'esmentat *Concerto*, op. 16, d'Eduard Grieg. Es aquesta una de les obres mestres del músic noruec, que Madriguera interpretà excel·lentment, amb intel·ligència i sensibilitat—si gran la primera, fina i subtil la segona—, fent reviure les pàgines d'espontània emoció que amaren aquesta obra mancada d'excentricitats i virtuosismes blasmables, i els temes de la qual són, a més d'originals, elegantíssims, respirant l'obra sencera una dolça poesia

d'una forta expressió i caràcter romàntic, que la fan molt atractiu i suggestiva. L'equilibri i la transparència sonora aconseguida pel Mestre Casals entre l'Orquestra i l'instrument concertant, parlaven, sens dubte, a la imaginació de l'oient embadalit, de la formosor del païssatge nòrdic, bressol de Grieg, músic nacionalista injustament massa oblidat en els concerts. Beethoven, amb la seva deliciosa simfonia per Berlioz qualificada de l'«Humor», finalitzà tan memorable audició simfònica.

Onzè concert: 22 abril 1934

També la presència al davant de l'Orquestra Pau Casals dels més famosos mestres directors d'anomenada mundial, ens permet fer la coneixença artística d'aquelles personalitats més rellevants en el cercle dels grans *kapellmeisters*. No caldria subratllar l'interès que sempre desvetlla l'audició simfònica en la qual la direcció és encomanada a una figura de prestigi reconegut arreu del món, com ho és indiscutiblement—i el nostre públic festejà com a tal—el mestre francès, Albert Wolff. Tenim, doncs, que durant el curs artístic que anem historiant, després de l'actuació del mestre Cooper—en quant a directors estrangers—, es succeí la d'aquest extraordinari mestre abans esmentat, posseïdor d'una extensa cultura musical; d'un temperament atractiu i subjugador i d'una excepcional retentiva que li permet dirigir sense partitura els més diversos programes. El d'aquest concert contenia, després d'una de les més interessants creacions simfòniques del jueu Mendelssohn—la *Cinquena Simfonia*, dita de la «Reforma»—, l'obertura de l'òpera *Le roi d'Is*, de Lalo; la *Suite Pastorale*, de Chabrier—obra d'un temperament sentimentalment ben afrancesat, personal—, i la segona part de la simfonia dramàtica de Berlioz, *Romeo et Juliette*, pàgina d'un desordenat romanticisme, irregular i atractiu alhora.

Dotzè concert: 29 d'abril 1934

Si el programa del concert anteriorment comentat presentava una certa unitat estètica, donada la preponderància d'obres de l'escola francesa, el de la darrera audició simfònica del curs ofería una diversitat d'estils, indubtablement no mancada d'interès. El màxim i més poderós alicient, però, d'aquesta sessió, el desvetllava, en primer terme, l'anunci de l'actuació—del recobriment, podríem dir—d'una gran violinista hongaresa: Jelly d'Aranyi, artista excepcional, dotada d'una escola admirable, d'unes facultats interpretatives i d'executant envejables. Temperament dúctil i d'una gran sensibilitat, el d'aquesta eminent concertista, posseïdora d'una fina dicció i d'una exuberant limpidesa; qualitats totes elles que es feren ben paleses en la interpretació del *Concert en re* (dit «Adelaide-konzert»), de Mozart, que es donava en primera audició, revestint, per tal motiu, d'un nou i poderosíssim-remarcable interès, aquesta tan memorable audició simfònica, encapçalada amb l'obertura weberiana *El franc tirador*. Després d'aquesta peça simfònica deliciosament concebuda, que s'escolta sempre amb veritable plaer i evident delectança, per la seva perennal inspiració, hom es familiaritzà amb les desconegudes pàgines musicals de Mozart, les quals, a desgrat d'ésser intervingudes per mans respectuoses, servan, en grau superlatiu, aquell deliciós encís captivador, característic de la gràcia i ingènua trans-

parència musical del «Serafi de Salzburg». L'art violinístic, càlid i vibrant, just d'expressió i fidel en l'estil, de Jelly d'Aranyi, desfermà la més pregonia i entusiasta manifestació de joia del crescudíssim nombre d'associats congregats al Palau. ¿Caldrà dir que Jelly d'Aranyi posà tot el seu amor i art exquisit—si pregon i intens el primer, insuperable el segon—en la interpretació d'aquest concert, on «la senzillesa de les línies melòdiques dissimula quelcom la commoguda emoció que interiorment batega en l'obra adolescent del diví Mozart»? En la segona part, el Mestre Ricard Lamote de Grignon, amb gest precís i elegant direcció, estrenà el *Seguici elegiac*, fragment del ballet *Un prat*, pàgina acusadora d'uns interessants efectes orquestrals i descriptius. El temperament del jove mestre suara esmentat, ultra manifestar-se com a autor i director, ho féu, encara, en qualitat de transcriptor del fragment *El carrer, el guitarrista i el vell cavall*, suite pianística de Mom-pou. Tasca, al dir de la crítica, realitzada traçudament i amb perfecte coneixement de la paleta orquestral, servant llur caràcter i original factura. Aconduint novament la falanx orquestral el Mestre Pau Casals, es completà el concert amb la *Pastoral*, de Garreta, i la *Mort i Transfiguració*, de Strauss; monjoia de l'escola catalana la primera; revelació d'art, autènticament modern, la segona; ambdues, a bastament conegudes i estimades de tots nosaltres.

Entorn d'aquest concert—millor dit, entorn de Jelly d'Aranyi—, cal escampar el perfum d'unes flors, subtilment i esplendorosament amarades d'espiritualitat, unes d'elles; modestes, a desgrat de llur formosor material, les altres. Volem referir-nos a l'escena altament emotiva, desenrotllada entre una representació de cantaires de l'«Orfeo de Santa Llúcia», l'esmentada violinista i el Mestre Pau Casals, durant el curs de la qual, la gran concertista hongaresa pregà al mestre Casals, portés un dia el consol espiritual del seu meravellós art a les dissortades artistes cantaires, talment com ella oferia incondicionalment la seva prestació artística. Prec que el mestre recollí commogut i prometé complimentar a la millor avinentesa. Després, la tarda del mateix dia, i en el transcurs d'una actuació pública de Jelly d'Aranyi, com una deferència extraordinària i especial a la violinista i concertista d'art antimecànic—si se'ns permet el mot—i entusiasta propagandista de la nostra ASSOCIACIÓ, en nom de la mateixa se li ofrenà un ramell de flors.

Concerts de cambra

Quatrè concert: 12 novembre 1933

QUARTET DE CORDA DE BARCELONA

Amb la presentació pública a la nostra ciutat del «Quartet de Corda de Barcelona», inaugura l'OBRETA les seves sessions de cambra. La forma musical: «quartet» és, sens dubte, l'expressió més pura, per excel·lència, de la música de cambra. Si afegim a la poderosa raó que acabem d'insinuar, el prestigi i sòlida preparació tècnica del novell agrupament, ultra l'entusiasme i constant treball d'estudi i depuració esmerçat pels intel·ligentíssims professors que integren el conjunt, tindrem la lògica explicació de l'interès, complaença i delectació amb què fou assaborida la tasca interpretativa dels quartetistes Martí Cabús, Joan Farrarons, Claudi Agell i Sants Sagrera.

El programa—d'una vàlua musical extraordinària—contenia obres de Mendelssohn, Beethoven i Smetana. Tant el quartet mendelsonià, com els respectius dels dos immortals músics sords—acuradament i talentosament treballats—, esdevingueren viscuts amb equilibrat conjunt i amb matisacions d'admirable finor; interpretacions tan remarcables, encara, tant per la seva seriositat com per la musicalitat tan pregonament sentida pels quatre artistes i fidelment expressada conjuntament. Nosaltres tenim la ferma convicció que les futures realitzacions musicals del «Quartet de Corda de Barcelona» esdevindran, a no trigar gaire, d'una transcendència artística molt envejable, a jutjar per les realitats presents. De la qual cosa cal felicitar-nos-en, car així, amb la permanència d'un tan notabilíssim conjunt, les més cobejades i enlairades iniciatives podran ésser plasmades amb entusiasme artístic i competència professional.

Cinquè concert: 10 desembre 1933

RECITAL A DOS PIANOS: MARGARIDA CHALA I ENRIQUETA GARRETA

Amb l'objectiu d'anar desenvolupant un vast pla de divulgació i cultura musical, en totes les seves múltiples modalitats de concepció, alhora que per a revaloritzar una vegada més els nostres artistes, fou organitzada aquesta sessió, d'un aspecte tan interessant com negligit. Festa musical acollida anticipadament per un justificat interès i assaborida amb plaer per un nombre d'associats quelcom restringit, degut a les anormals circumstàncies que patia la ciutat. La personalitat musical de Margarida Chala—gran temperament d'artista i intèrpret mesurada, de tècnica robusta i sense efectismes—, i la d'Enriqueta Garreta—pianista de sensibilitat depurada i intuïció musical envejable—, plenament identificades i foses en una estreta comunió espiritual, assoliren emocionar-nos en una magnífica *Sonata* de Mozart (especialment en el seu segon temps, d'una imponderable puresa musical). Emoció intensificada després d'una versió perfectíssima, d'una producció bella i típicament característica de l'autor de *Manfred: Andante amb variacions*, breu obreta d'un sentiment romàntic molt amable. Ultra unes delicioses pàgines de Chabrier, al final d'aquest recital s'interpretaren les difícils i brillants *Variacions* de Fischhof, que les excel·lents pianistes jugaren amb una gran seguretat tècnica i perfecta compenetració, qualitats extraordinàriament palesades en el curs d'aquesta tan original sessió de cambra.

Sisè concert: 21 gener 1934

SESSIÓ DE MÚSICA «DA CAMERA», PER A INSTRUMENTS DE VENT I PIANO

Pel damunt de la categoria i interès artístic d'aquesta nova sessió, i de la curiositat musical nascuda del singular conjunt d'instrumentistes, hom hi sobreposava el prestigi del conglomerat de notabilíssims professors solistes als quals s'havia confiat el concert. L'enunciat dels noms: Pere Vallribera (piano); Esteve Gratacós (flauta); Cassià Carles (oboè); Josep González (clarinet); Antoni Goxens (fagot) i Ramon Bonell (trompa), i el fet insòlit d'aplegar-se conjuntament per a interpretar música de Taffanel, Saint-Saëns, Beethoven i Thuille, revestiren d'un caire solemniàl aquesta original manifestació. El *Quintet* de Beethoven (d'una gran musicalitat); el de Taf-

fanel (correctament escrit i d'agradesos sonoritats); el *Caprice* de Saint-Saëns (peça reveladora de l'art innegablement traçut de l'autor d'escriure música); el *Sextet* de Thuille (d'evident interès); totes les obres assoliren unes execucions intel·ligentment treballades, la qual cosa, afegida a la reconeguda mestria dels intèrprets, auriolaren d'un innegable èxit artístic tan atractivola, curiosa i interessant sessió, que si més no, ens permeté una nova avinentesa d'enorgullir-nos, admirar i aplaudir els nostres millors concertistes en llur especialitat.

Vuitè concert: 18 febrer 1934

QUARTET CATALÀ

L'actuació del «Quartet Català» esdevingué anticipada, dintre el pla general del curs, per raó de la sobtada indisposició de dos dels concertistes integrants del «Grup Instrumental de Bruselles», conjunt belga prèviament contractat per a manifestar-se en les nostres reunions de cambra. Cal dir que aquesta nova audició de quartets atragué força l'atenció, en part pel renom de l'excel·lent conjunt dels quartetistes, rublerts d'entusiasme, i també per la modernitat de les obres que integraven el programa. Haydn, Darius Milhaud i Turina, foren els autors escollits. El primer, amb un quartet regalimant la galania i frescor característica de l'autor de *Les Estacions*; Darius Milhaud, amb una obra, a desgrat de la seva evident aspresa, d'un innegable valor artístic dintre el caire originalíssim i personal del seu autor. I del tercer músic, Turina, fou interpretat un quartet rublert de moments interessantíssims, producció en la qual hi «resplendeix el sentiment popular, avalorat per la tècnica depurada del mestre sevillà», que en aquestes pàgines palesa posseir una sensibilitat plena d'elegància. Eduard Bocquet; Rafael Ferrer; Josep Julibert i Enric Bullich, notables i excel·lents artistes que integren el «Quartet Català», constitueixen un agrupament que es fa remarcable per la sonoritat pastosa i ben treballada i per l'homogeneïtat i l'equilibri regnant entre ells, qualitats evidenciades en la difícil partitura de Milhaud, que digueren, com la resta del programa, amb una gran vehemència. Recollint una suggerència aliena, els filharmònics tenim la missió d'encoratjar als nostres músics, que com els del «Quartet de Corda de Barcelona» i «Quartet Català», es lliuren, abnegadament i valerosament, a l'estudi de la forma musical que amb el mínim d'elements d'espectacularitat, desvetlla la màxima i més íntima emotivitat.

Ran d'aquesta sessió tan plena d'interès, plau-nos acceptar les expressions elogioses de dos comentaristes, lloant un l'encert en la composició del programa, d'un esperit renovellador, que la cultura del nostre públic en possibilita la continuïtat. Els altres mots són de felicitació a l'OBRERA —«aquesta entitat meritíssima que tant es desvetlla en pro de la bona música i dels nostres artistes»—, pel bon encert de fer alternar les audicions orquestrals amb les de quartets.

Novè concert: 18 març 1934

MERCÉ PLANTADA I PERE VALLRIBERA

També la nostra tasca recensionadora serà, en aquest concert, parcialment substituïda per la prosa autoritzada d'un competent crític, el qual,

amb motiu d'aquest recital de cant, escrigué, entre altres coses: «L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS ha tingut un nou encert en confiar el seu novè concert a la cantatriu Mercè Plantada, la qual, amb la col·laboració del pianista Pere Vallribera, donà un magnífic recital de cançons. El programa d'aquesta sessió fou disposat amb un bon gust que mereix el més calorós elogi. Un programa, demés, de gran envergadura, que posà bé a prova les qualitats de cantant i d'interpret de la nostra eminent artista. La primera part fou dedicada a Schubert, amb una tria de cançons verament exquisida. La segona part contenia una obra cabdal de Moussorgsky, *La cambra dels infants*, que, degut segurament a les grans dificultats que ofereix, no veiem gens sovint als programes. Encara la darrera part del programa oferia un interès particular amb les composicions de Wagner, no gaire conegudes que hi figuraven: tres cançons i un melodrama inspirats en el «Faust», de Goethe (primeres audicions), i altres tres cançons sobre textos de diferents poetes». Fins ací la transcripció; i com que aquesta tasca a tots ha de ploure, no volem silenciar aquelles altres frases, de franc elogi, adreçades a la nostra Entitat per una ploma que es plaia en remarcar la dignitat artística amb què l'OBRERA manté la seva labor eminentment cultural. I això s'esdevé, tot justament, quan hom parla de crisi de l'espectacle i el poble és acusat de no protegir ni estimar les manifestacions més nobles de l'esperit. I s'assenyala la nostra ASSOCIACIÓ per la categòrica resposta que el seu gloriós historial dóna a tan infundada acusació; i se situa a l'OBRERA en un pla superior per a què ella serveixi d'emmirallament, car d'ésser imitada, s'afirma, un altre s'esdevindria l'ambient artístic de la nostra ciutat. Per últim, direm que donat l'èxit musical assolit per Mercè Plantada i Pere Vallribera, especialment en la interpretació del bellíssim cicle *La cambra dels infants*, s'han concebit projectes per a la realització dels quals, a més de l'aportació dels meritíssims artistes esmentats, contem amb la col·laboració indispensable del nostre amic Joaquim Pena, al qual li pertoca una bona part de l'èxit d'aquesta sessió que a tots tant ens honora.

Catorzè concert: 20 maig 1934

COR DE COSSACS DEL DON

Cal insistir en la repetició per tal d'agrair-la com cal: a la col·laboració artística, enguany afermada, amb l'«Associació de Cultura Musical», l'OBRERA pot avui registrar, complaguda i enorgullida, l'actuació del «Cor de Cossacs del Don», com una de les més reeixides i estimades sessions musicals del Curs 1933-34. Magnífica demostració d'art choral rus, la que ens donaren els trenta-dos artistes cantaires que, amb fèrria disciplina, dirigeix el culte mestre Serge Jaroff, i que constitueixen aquest únic i meravellós conjunt, que hom no encerta pas a explicar-se com amb un nombre tan reduït de veus, aconsegueixen aquells meravellosos efectes d'una tècnica quasi instrumental, i aquell viu i vigorós colorit i aquella tan intensa expressió poètica que imprimeixen a totes les interpretacions. L'encertada i autoritzada direcció del Mestre Jaroff, unida a l'envejable qualitat de les veus individuals—característica proverbial en els cors russos, especialment la corda de baixos—, ens permeteren fruitir, admirant-ho: el timbre i fusió

de les veus, si profunda en els baixos, delicada en els falsets dels tenors ; sorprenent en els pianíssims i d'una extraordinària amplitud en els conjunts. Cal no oblidar-nos de les boniques veus dels solistes, d'un estil tan expressiu com mancat d'amaneraments. Encara que en el repertori del «Cor de Cossacs del Don» hi figuren també obres polifòniques d'autors d'altres països, ultra les més grans concepcions corals de la música universal, les cançons religioses i populars de llur país, constitueixen el repertori que més renom els hi ha donat. La nostàlgia característica de les cançons del poble rus ; l'emoció fortament impressionant de les obres de caràcter religiós ; les característiques bel·leses de peces eminentment populars ; la demostració tan viva i vigorosa de la dansa genuïnament russa, tot tan mestriolament interpretat, frapà inconfundiblement a la nombrosa concurrència que ja de bon antuvi es donà compte que fruïa d'una veritable i perdurable impressió d'art. Tan fortament s'apoderà aquesta de l'esperit dels nostres consocios, que es donà el cas, verament insòlit en els nostres concerts, d'exterioritzar-se les manifestacions de joia i d'entusiasme als cantaires russos, àdhuc més enllà de la sala de concerts, acompanyant amb aplaudiments als artistes fins a la plaça pública.

Sessions extraordinàries

CONCERTS COMPLEMENTARIS

Per tal d'expansionar i propagar la finalitat cultural de la nostra Entitat, alhora que per a rehabilitar i divulgar certs aspectes de la música, no direm oblidats, però sí injustament i excessivament negligits, durant el curs passat, l'OBRERA DE CONCERTS ha celebrat dues sessions complementàries, que han estat altres tantes manifestacions artístiques, extraordinàriament reeixides. Per a commemorar la Festa del Treball d'enguany, i en concert inaugural de l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C., encara es celebrà una altra sessió extraordinària, que mereixerà, en el seu respectiu lloc, l'extensa recensió que per la seva transcendència social i artística mereix tan memorable esdeveniment musical. Mercès al bon acolliment que en la Comissió de Parcs i Palaus i la de Cultura de l'Excm. Ajuntament trobaren les nostres iniciatives, per a aquests tres concerts havem disposat del Palau Nacional, del de Projectes i del de Belles Arts.

Setè concert: 4 febrer 1934

RECITAL D'ORGUE PEL MESTRE JOAN SUÑÉ SINTES

Transcribim: «... Mancant tot justament a Barcelona les ocasions en les quals es pugui donar a conèixer al nostre poble la música escrita per a orgue, i posseint l'Excm. Ajuntament el magnífic instrument instal·lat al Palau Nacional de Montjuïc, caldria aprofitar tota avinentesa de facilitar al poble l'accés a aquesta branca de l'Art, lamentablement oblidada a casa nostra. I venint ara la petició de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS a oferir una oportunitat per tal d'omplir el buit del qual es plany el sotasignat i mereixent l'entitat peticionària tots els encoratjaments per la magnífica tasca d'educació musical que realitza entre els seus adherits...»

Havem cregut de justícia reproduir els precedents mots del Mestre Joan Lamote de Grignon, per tant com el seu favorabilíssim informe facilità, en bona part, l'organització d'aquest recital d'orgue, ofert als nostres socis, tan com per omplir un buit de la nostra cultura musical, com per a iniciar un culte especial a un dels més antics instruments musicals i, sens dubte, el de més esplendorosa i subjugadora expressivitat. Una altra particularitat cal encara remarcar. S'ha dit que l'organista, per l'extensió, varietat i profunditat dels coneixements que posseeix i que constitueixen la seva musicalitat, és l'artista que més plenament pot reivindicar per a sí mateix, l'honrós títol de mestre. I l'OBREIRA, a més de facilitar la coneixença íntima, sonora i emotiva del magnífic instrument instal·lat al Palau Nacional de Montjuïc —orgue que de posseir-lo un altre país no tan indiferent i distret com el nostre, fóra una de les belles coses per a mostrar als forasters que ens visiten—, pretenia l'exalçament artístic més complet possible, del nostre jove i prestigiós mestre organista, Joan Suñé Sintes. Una demostració de com fou d'encertada l'organització d'aquest recital d'orgue—que d'ara en endavant caldrà no relegar a l'injust oblit—, n'és testimoni—ultra l'enorme concurrència que hi assistí—, el considerable nombre de felicitacions rebudes, lloant tan interessant com massa negligida sessió musical dintre les activitats artístiques de la nostra ciutat. L'extens programa—d'un alt valor musical—, posà a prova la destacada personalitat de l'organista, la perícia i acurada tècnica del qual, junt amb llur sensibilitat artística, en finalitzar el concert foren perllongadament festejades per l'auditori. Fem constar que per a la facilitat de mobilització de la nombrosíssima concurrència que assistí al recital (unes 7.000 persones), el Funicular de Montjuïc concedí un important descompte als socis i invitats, i les Companyies de Tramvies i Autobusos establiren serveis extraordinaris.

Tretzè concert: 6 maig 1934

PRESENTACIÓ DE L'INSTITUT ORQUESTRAL

Volent-nos aprofitar de l'eficàcia divulgadora que assoliran les nostres activitats, mitjançant la tramesa d'aquesta Memòria a tothom qui creiem pugui interessar-li el seu contingut, res millor per a orientar el lector respecte la finalitat que impulsà la creació de l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C.; res més indicat per a insinuar-li l'abnegada tasca a què tots els seus components i, molt especialment, el seu voluntariós mestre Joan Pich i Santasusana, es lliuraren durant molt de temps; res més albirador dels resultats obtinguts i de l'acolliment que meresqueren, que la reproducció d'uns textos. Primer, el del comentari definidor i orientador de la idea que impulsà la creació de l'INSTITUT, text que pretén sintetitzar la gènesi, desenvolupament i finalitat de la nostra obra i que a continuació transcribim:

LA FUNCIO SOCIAL-EDUCATIVA DE L'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIO OBRERA DE CONCERTS

El concert extraordinari que celebrem avui té un doble objectiu, amarat però d'una mateixa significació idealista. La commemoració, encara que un xic extemporània per circumstàncies conegudes, d'una diada genuïnament

obrer: la Festa del Treball, i la presentació pública, l'ingrés en el nostre ja quasi centenari historial d'audicions, d'una agrupació creada dintre de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, amb fins culturals d'un caire pedagògic sincerament orientat i definit.

Fit el pensament en el lema: «*Cultura per a fruir la música*» i «*Música per a millorar la nostra cultura*», la fusió d'aquests dos anhels ens ha donat el camí d'oferir als nostres associats el mitjà més directe per a dotar-los d'una educació musical el més extensa i sòlida possible. Innegablement, l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, *sentint música*, ha assolit un grau d'espiritualitat no tan fàcil en altres ambients, però, si és per nosaltres una noble i bella aspiració, servir-nos de la música—l'Art més profundament humà, i que arriba més intensament en la sensibilitat del poble—, per a assolir una superació en aquest aspecte, què millor que cultivar el nostre esperit *fent música*, identificant-nos amb la seva essència i transportant-nos a les seves regions més íntimes i sublimes?

Recordem que la idea que inspirà la fundació de l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, fou la d'aplegar el crescut nombre de companys socis, els quals ja sia aspirant al professionalisme o simplement per afició, han estudiat o estudiïn música en algun dels seus variats mitjans d'expressió, i facilitar-los-hi, com a complement a llur preparació individual, l'organització de cursos de pràctiques que els donguin la necessària experiència tècnica i els ajudin a assimilar les múltiples qualitats morals que se'n desprenen.

Per bé que el propòsit és donar a aquesta orientació activa de les tasques de l'INSTITUT ORQUESTRAL, de les quals n'és magnífic punt de partida l'acte d'avui, la màxima amplitud i propulsió, comprenent tots els aspectes de l'ensenyança teòrica i pràctica, des de les classes elementals de solfeig fins al conreu de tota mena d'especialitats musicals, no negligint els estudis d'història de la música i tots els que són indispensables per a una formació musical més completa, de moment la que més preocupà per la seva importància i eficàcia, fou la modalitat orquestral, i és amb ella que es començà a donar forma a les nostres iniciatives. D'aquí ve la seva denominació d'INSTITUT ORQUESTRAL.

Durant dos anys i sense interrupció, amb una constància i una voluntat que els honora, han vingut realitzant un intens treball d'estudi amb lliçons de conjunt d'orquestra, convenientment preparades, i sense altre estímul ni aspiració immediats que el d'assolir un major perfeccionament. Sense defalliments, superant l'aparença enutjosa que pogué tenir la freqüent repetició d'algunes lliçons, han arribat a l'acte d'avui que inaugura en la nostra vida social i cultural, un nou camí d'una transcendència ben manifesta. Es tracta, doncs, d'un iniciament d'*auto-actuació*; millor dit: els socis de l'OBRERA actuant per a ells mateixos, en una tasca pletòrica de belles i fructíferes esperances.

Les activitats de l'INSTITUT ORQUESTRAL durant aquest transcurs de temps, han estat avalades per l'interès demostrat al seu favor pels nostres més eminents músics. Els mestres Pau Casals i Lamote de Grignon, en distintes ocasions han assistit a algunes de les sessions d'assaigs, i han

volgut orientar i assessorar les seves tasques amb profitoses ensenyances tècniques, palesant així la seriositat de l'obra empresa.

L'INSTITUT ORQUESTRAL abandona avui per primera vegada el seu ambient natural d'estudi i treball, per tal de mostrar públicament els resultats obtinguts, i retornar després, amb més delit si cal, a la seva tasca quotidiana.

Es el nostre desig predisposar l'ànim de l'auditori per tal de què es captingui del concepte just del que significa l'INSTITUT ORQUESTRAL i la seva obra. Voldríem que hom es formés la idea de què va a escoltar, no simplement una *Orquestra d'aficionats*, més o menys bona, sinó una agrupació dedicada exclusivament a l'estudi d'aquesta modalitat musical, en l'actuació de la qual, però, creiem no serà difícil descobrir-hi matisos i qualitats d'un valor inapreciable, molt particulars en una orquestra *amateur*, i dels quals, a voltes, en són mancades les orquestres de professionals.

Es damunt d'aquesta sòlida base que cal bastir-hi una obra constructiva en els seus dos aspectes tècnic i espiritual, els fruits de la qual s'obtindran d'una manera esplèndida, continuada i constant. Si en l'ordre tècnic, l'orientació i el desenrotllament del qual correspon a la direcció de l'INSTITUT ORQUESTRAL, els resultats poden ésser d'una importància decisiva, en el pla espiritual els benifets que reportarà aquesta obra són d'un valor incalculable. Tals, el foment de l'esperit de col·lectivitat; l'exercici de la voluntat i de la disciplina; el refinament de la sensibilitat; l'estímul i aspiració per a les coses nobles i belles, i una millor disposició per al goig estètic.

Disposem-nos, doncs, a escoltar aquest primer concert que dóna avui l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C., amb plena consciència del seu origen i del fi que persegueix, no deixant però de considerar el seu valor i interès com a cosa artística. Encoratgem-los i animem-los a què perseverin en les seves tasques d'estudi i treball amb el millor entusiasme i seriositat, i tots els que la situació ens ho permeti, cal que col·laborem o protegem moralment i de manera directa o indirecta, aquesta obra de cultura que com una de les seves millors joies patrocina l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS; obra que constitueix un instrument d'una alta valor educativa i que està destinada a servir de lligam espiritual i de mitjà de proselitisme a favor de la missió cultural de la nostra ASSOCIACIÓ, entre la gran família obrera de Catalunya.»

Si ens creiem rellevats de parlar-vos d'aquest concert que d'una manera tan directa ens afecta a tots nosaltres, ens és ineludible, però, esmentar els noms de les autoritats i artistes que amb la seva presència honoraren la sessió inaugural. Aprofitem, doncs, aquesta avinentesa per a remerciar públicament la nostra reconeixença a l'Honorable President de la Generalitat de Catalunya, Lluís Companys; al Conseller de Cultura, Ventura Gassol; als Mestres Pau Casals, Joan Lamote de Grignon, Ferran Ardèvol, Jaume Pahissa; al musicòleg Joaquim Pena; als concertistes Elisabeth Coëmans de P. F., Elena Romero, Frederic Alfonso, Margarida Orfila; als crítics musicals Antoni Marqués, Joan Salvat, Concordi Gelabert, Alfred Romea,

Rafael Moragas i Camil Oliveras. I encara ens caldria esmentar a altres personalitats que en aquest precís moment no es posen a tret de l'estilogràfica.

Fem-nos ara un deure i un goig la reproducció de tots aquells comentaris crítics que ens ha estat oportú recopilar, per tal que el curiós lector, mitjançant la lectura global de totes aquestes ressenyes informatives, li sigui més planerament abastat el sentit crític que de la premsa merescué la labor artístic-social de la nostra orquestra *amateur* en la seva inaugural audició:

«La ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS ha reunido a su objetivo primero, celebración de conciertos para sus asociados, un nuevo aspecto de su actuación.

Aquella forma primera, de organitzar y escuchar conciertos, es, en cierta manera, una manifestación pasiva; el INSTITUT ORQUESTRAL, que ahora ha fundado, es el aspecto activo de su vida.

El INSTITUT ORQUESTRAL es una verdadera orquestra sinfónica, constituida por elementos de la ASSOCIACIÓ, por obreros aficionados, que conocen y cultivan instrumentos musicales, y es, además, una escuela donde estos elementos se practican y perfeccionan en la técnica instrumental.

De esta manera la ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS tendrá en su seno un medio propio, de gran importancia, para ejecutar las obras sinfónicas, y por tanto, para facilitar su audición a los socios de la entidad.

El pasado domingo, por la tarde, hizo su presentación en el Palacio de Proyecciones la nueva orquestra.

Ejecutó un programa compuesto por obras importantes: *Minuetto*, de Haendel; *Suite en re*, de Bach; *Peer Gynt*, de Grieg; *En las estepas del Asia Central*, de Borodin; *Davant la Verge*, de Morera, y la obertura de *Las Ruinas de Atenas*, de Beethoven.

La orquestra es muy numerosa y toca con afinación y mucho ajuste; su maestro, el joven Juan Pich Santasusana, la dirige con gran amor y conocimiento, demostrando en la interpretación de las obras no estar falto de sensibilidad y emoción.

Es, pues, el INSTITUT ORQUESTRAL, en conjunto, una obra que se ofrece llena de prometedoras esperanzas en bien de la cultura musical y de la espiritualización de las masas.

Una gran muchedumbre llenaba la bella sala del Palacio de Proyecciones, y aplaudió con gran calor y entusiasmo la labor de la orquestra y del maestro, al terminar el concierto y después de cada una de las obras del programa.

Citaremos como una de las más aplaudidas, la bella sardana del maestro Morera *Davant la Verge*.

JAIME PAHISSA.»

(«Las Noticias».)

«L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS ens ha ofert també una ben simpatia sessió amb la presentació de la seva agrupació orquestral, que temps

ha treballa sota la direcció del jove mestre Joan Pich i Santasusana. La constitució d'aquesta orquestra, formada per socis de la nostra admirable entitat, és un encert que mereix els més sincers elogis. L'obra educativa que l'ASSOCIACIÓ OBRERA realitza amb una eficàcia ja ben provada, assoleix així una major profunditat i s'orienta amb una ambició nobilíssima que hem d'oferir com un exemple magnífic. Amb l'execució del programa d'aquest primer concert, en el qual figuraven obres de Haendel i de Bach—la *Suite en re menor*—, de Grieg, Borodin, Morera i Beethoven, l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. palesà una preparació conscienciosa i una capacitat que segurament el mestre Pich Santasusana sabrà fer fructificar esplèndidament. Hem de fer, doncs, els millors auguris a la novella orquestra i ens hem de felicitar de l'adquisició que ella significa per a la nostra ciutat.

B. S.»

(«La Publicitat».)

«Con laudable propósito, la ASOCIACIÓN OBRERA DE CONCERTS ha fundado una orquesta cuya dirección ha confiado al joven músico Juan Pich Santasusana.

La presentación de dicha orquesta, que está formada por entusiastas de la música, tuvo efecto en el Palacio de Proyecciones de Montjuic, el domingo por la tarde.

Interpretaron obras de Haendel, Bach, Grieg, Borodin, Morera y Beethoven.

Aunque no es definitiva la labor actual de esta orquesta, ya que es ésta su primera actuación, demostraron, sin embargo, sus componentes un entusiasmo que con el estudio profundo y la práctica constante han de llevarla sin duda a la deseada perfección, y los elementos que pueden ayudar a ello verán una mayor tranquilidad de gesto por parte del maestro, es decir, menos sequedad y nerviosismo y más cohesión entre los diferentes planos sonoros en relación con las partes de importancia melódica.

Las cualidades del maestro Pich, que demostró poseerlas, y el entusiasmo, que como hemos indicado, evidenciaron los componentes de esta nueva orquesta, hacen prever magníficos resultados.

El auditorio premió con grandes aplausos la labor de todos los intérpretes y en especial la del maestro Juan Pich.

A. M.»

(«Diario de Barcelona».)

«... En una d'aquestes sessions s'esdevingué la presentació de l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C. (sota la direcció de Joan Pich Santasusana). El programa executat en aquest concert comprenia obres ben escollides de Haendel, J. S. Bach (*Suite en re menor*), Grieg (*Peer Gynt*, primera suite), Borodin, Morera i Beethoven. El nombrós auditori que les escoltà al Palau de Projeccions de Montjuïc, reconegué els mèrits de llur execució i festejà amb llargs aplaudiments el director i els voluntariosos instrumentistes que amb admirable perseverança secunden la noble tasca del mestre Pich.»

(«Revista Musical Catalana».)

«En la ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS se creó un INSTITUT ORQUESTRAL. Al frente de éste veréis a un joven maestro: Juan Pich Santasusana. Cuenta tan sólo veintidós años y entusiastamente da al INSTITUT ORQUESTRAL la pujanza que necesita para llevar a término feliz su obra.

Ahora, en el Palacio de Proyecciones de Montjuich y en conmemoración de la Fiesta del Trabajo, el INSTITUT ORQUESTRAL se ha presentado ante numeroso auditorio. Su primer acierto estuvo en ofrecer amplio y variado programa. El mérito del maestro Juan Pich Santasusana estuvo reflejado en el triunfo de los interpretadores, casi todos ellos obreros y profesionales del instrumentismo. Así es que entre los primeros violines figuran Ricardo Abelló, Antonia Pich, Clara Tintoré, María Teresa Choimet, Manuel Caseny, José Font, Enrique Sala, José Tomás, Antonio Barbany, Jaime Vicens, José Marquet, Antonio Grau, Francisco Bosch, Antonio Carbonell y Ventura Farrás. Entre las violas, se halla Oscar Almer y en los segundos violines, Jorge Veciana, Agustín Falguera, Juan Rosell, Agustín Ruiz, Gregorio Salcedo, Francisco Villanueva, Joaquín Sabaté, Anastasio Rocha, Juan B. Ferrer, Casimiro Travesset, José Fort, Antonio Saludas, Jaime Ciuret, Francisco Casulleras, José Casadesús, Ramón Avellaneda y José Bardieri, así como Leandro Maciá, Santiago Simó, Juan Palet, Jorge Perarnau, José María León y Domingo Porta, en la cuerda de los violonchelos. Antonio Puig y Juan Illa figuran entre los contrabajos. Luciano Elisabet está en el atril de los flautistas, así como Esteban Ramón y Juan Martínez, en el de obós, Gaspar León y Alberto Salvany en los de los clarinetistas y Jaime Rius desempeña el fagot.

Agreguemos los nombres del trombonista José Coll, el de Juan Vallhonestá y Juan Bayó, que desempeñan la parte de trompetas, y José Tallada, el de la tuba, así como los tímboles han sido confiados a José Llorens.

No vayamos a olvidar, dado que sería injusto, el consignar que diversos profesores pertenecientes a la famosa «Orquesta Pau Casals», así como a la benemérita Banda Municipal, colaboraron en este concierto desinteresadamente, evidenciando su simpatía por la ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS. Consten, pues, los nombres de los profesores Alfonso Masheras, Conrado Giral, Ventura Casalins, Juan Gratacós, Conrado Bas, Francisco Higuera, Pedro Cantarell, Narciso Carbonell, Angel Manén, Ramón Bonell, Francisco Aznar, Jerónimo Méndez, Carlos Jaime, José Creus, Amadeo Mestres, Alfonso Clusa y Miguel Armengol.

El *Minué del Concierto en re*, de Handel; la *Suite en re menor*, de Bach; *Peer Gynt*, de Grieg; *En las estepas del Asia Central*, de Borodine; la sardana *Davant la Verge*, de Morera, y la obertura de Beethoven de *Las ruinas de Atenas*, fueron interpretadas dentro de una seria y escrupulosa tendencia a manifestar la buena música. Aplaudí al maestro Juan Pich Santasusana y a su entusiasta y disciplinado conjunto del INSTITUT ORQUESTRAL, porque evidenciaron que se solidarizaban en una aspiración común, la de propagar y difundir el arte, llevando como norma la cultura.

No puede, no debe haber indiferencia ante esta primera actuación del INSTITUT ORQUESTRAL dimanado de la ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, puesto que los propulsadores podrán siempre decir: «Lo imposible se ha

hecho». Que viene a ser indestructible nueva lección para los que pretenden encubrir su esterilidad irremediable con un frívolo escepticismo que cretinamente considera de buen tono. Nuestros votos acompañen a los intérpretes del INSTITUT ORQUESTRAL que fué aclamado en esta conmemoración de la Fiesta del Trabajo.

RAFAEL MORAGAS.»

(«El Día Gráfico».)

«En el magnífico salón del Palacio de Proyecciones, dió su concierto de presentación el INSTITUT ORQUESTRAL, que dirige el maestro Juan Pich Santasusana.

Estaba dedicada la sesión a conmemorar la Fiesta del Trabajo y en ella acudió numeroso auditorio.

Forman el INSTITUT ORQUESTRAL socios de la OBRERA y algunos profesionales, que han llegado a alcanzar un muy recomendable conjunto.

Interpretaron *Minuet*, Haendel; *Suite en re menor*, Bach; *Peer Gynt*, Grieg; *En las estepas del Asia central*, Borodine; *Davant la Verge*, Morera, y *Las ruinas de Atenas*, Beethoven.

El conjunto, bien disciplinado y en perfecta cohesión de matiz, obtuvo recomendables interpretaciones, siendo abundantemente aplaudidos los ejecutantes y su maestro director, Juan Pich.

Nuestros parabienes a todos.

ALARD.»

(«El Diluvio».)

«¿Recuerdan mis lectores una crónica de principios del corriente año, donde les hablaba de la ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS establecida en Barcelona, desde algunos años atrás, por impulso generoso de aquel gran artista que se llama Pablo Casals? Referí en esa ocasión que entre los proyectos de próxima realización a cargo de tan prestigiosa entidad figuraba la presentación de una Orquesta constituida por elementos no profesionales. Llegado el proyecto a la cima, recientemente se presentó ante el público catalán, por primera vez, el INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, que así se denomina esta entidad sinfónica.

Es su director el maestro Juan Pich Santasusana, y el debut tuvo por marco el Palacio de Proyecciones de la ciudad que se llamaba condal antiguamente. El programa incluyó un *Minueto* de Händel, la *Suite en re menor* de Bach, la suite *Peer Gynt* de Grieg, *En las estepas del Asia Central* de Borodin, una sardana de Enrique Morera y la obertura de *Las ruinas de Atenas* de Beethoven. Considérese que la interpretación de todas esas obras corrió a cargo de obreros; que no se trataba de profesionales, sino de aficionados, y, por último, que éstos han preferido entregarse en las horas libres al cultivo de esas distracciones espirituales, mejor que a otras expansiones, tan abundantes en la metrópoli catalana. A la vista de todo ello resalta el mérito de la labor emprendida. Y si, por añadidura, el éxito que podríamos denominar sentimental se ve fortificado por el éxito puramente artístico, como así sucedió según mis informes, se impone una referencia, para que sirva de ejemplo y de estímulo en esta me-

seta donde tantos hablan de lo que hay que hacer ; donde los «mejores» no hacen precisamente, sino que más bien deshacen, y donde sería de desear que la afición musical tuviese mayor impulso entre las clases humildes. Añadiremos tan sólo que a la fiesta inaugural de ese INSTITUT asistieron el presidente de la Generalidad, señor Companys, y los maestros Casals y Lamote de Grignon, directores, respectivamente, de la «Orquesta Pau Casals» y de la Banda Municipal barcelonesa, realizando con su presencia la importancia de aquel acto prometedor en grado sumo.

JOSÉ SUBIRÁ.»

(«El Socialista».)

«La ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS sacaba de la intimidad de su ambiente de estudio y trabajo al INSTITUT ORQUESTRAL, por ella creado, y le presentaba públicamente en el Palacio de Proyecciones, de Montjuich.

Esta agrupación sinfónica, formada por entusiastas socios de la OBRERA, con la agregación de algunos elementos profesionales, hizo honor a su maestro, el joven músico Juan Pich Santasusana, que, merced a una labor tan sabia como eficaz, ha conseguido dotar a Barcelona de otra orquesta de las que pueden esperarse jugosos frutos.

En la ejecución de obras de Händel, Bach, Grieg, Borodin, Morera y Beethoven, el INSTITUT ORQUESTRAL se condujo con una disciplina y una corrección admirables, por lo que el público se sintió arrastrado a la ovación frenética y espontánea a los instrumentistas y a Juan Pich Santasusana, su director.

El presidente de la Generalidad, señor Companys, y el consejero de Cultura, señor Gassol, honraron con su presencia este concierto.»

(«La Vanguardia».)

«Bajo la dirección del inteligente maestro Juan Pich Santasusana, la nueva orquesta que ha fundado la ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, con el nombre de INSTITUT ORQUESTRAL y con elementos en su mayoría no profesionales, se ha presentado ante el público.

Obtuvo la nueva orquesta, en el Palacio de Proyecciones donde se celebró el concierto, una excelente acogida. La labor excelente en fusión y en sonoridad que consiguió dió motivo a esperar muy sazonados frutos de la novel agrupación orquestal.

Interpretó obras de Haendel, Bach, Grieg, Borodin, Morera y Beethoven, siendo en todas muy justamente festejada por el público.»

(«El Noticiero Universal».)

«En el Palacio de Proyecciones, de Montjuich, presentóse la orquesta de *amateurs* que bajo el modesto nombre de INSTITUT ORQUESTRAL ha organizado la ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, confiando su dirección al joven y aventajado maestro Juan Pich Santasusana.

Del programa en el que figuraban obras de Bach, Haendel, Beethoven, Borodin y Morera, destacó de modo admirable el *Peer Gynt*, de Grieg, dicho por la orquesta con gran perfección e intuición de verdaderos profe-

sionales, por lo que el público, que llenaba por completo el amplio salón, prodigó grandes aplausos a maestro y ejecutantes, a los cuales unimos los nuestros, de un modo especial para su director el maestro Pich Santasusana, por el ímprobo trabajo artístico que representa la preparación de dicho conjunto.»

(«Gaceta Musical».)

«Diumenge a la tarda, tingué lloc al Palau de Projeccions de Montjuïc, el concert extraordinari de l'ASSOCIACIÓ OBRERA, per a presentació del seu INSTITUT ORQUESTRAL que dirigeix el jove mestre Joan Pich i Santasusana.

L'acte, que fou un triomf complet pel mestre Pich i pels seus executants, es vegé honorat per la presència del President de la Generalitat, senyor Lluís Companys i pel conseller de Cultura, senyor Gassol, que junt amb altres destacades personalitats restà a la Sala fins acabar l'audició esmentada. El senyor Companys que fou rebut amb una gran ovació en aparèixer a la llotja presidencial, fou complimentat pels mestres Pau Casals i J. Lamote de Grignon, que també assistiren a la festa, i fou acomiadat en finalitzar l'acte amb aplaudiments perllongats per la nombrosa concurrència que omplia la sala.

Del concert i la seva interpretació, en parlarem en una propera edició amb la detenció que es mereix si bé ens cal destacar avui el gran èxit aconseguit pels executants els quals foren ovacionats durant tota la tarda per un públic imponent que emplenava completament el vast local.

C. O.»

*
**

«Un gran esdeveniment constituí la presentació al Palau de Projeccions de l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, que a iniciativa del gran Pau Casals (*) ha estat creat i curiosament treballat per l'intelligent mestre Joan Pich Santasusana. L'Orquestra, constituïda per elements no professionals, produeix la sensació que ens trobem davant una massa orquestral d'elements aciençats, encertadament conduïts i posseïdors d'un gran esperit de disciplina, fill d'un amor profund a l'art al qual dediquen tot el gran esforç que els ha portats a l'èxit victoriós i merecidament entusiasta.

Començat el programa amb el delicat *Minuet* de Haendel, pertanyent al conegut *Concert en re* de l'autor de *El Messies*, l'INSTITUT ORQUESTRAL es lliurà en cos i ànima a la *Suite en re menor* de J. S. Bach, obra en la qual els joves instrumentistes penetraren plenament sota el guiatge encertadíssim del mestre Pich Santasusana. La «suite» *Peer Gynt*, de Grieg, palesà a la segona part la gran cohesió i unitat d'aquest magnífic conjunt orquestral; el temps final *Dansa del Rei de les Muntanyes* aconseguí efectes magistrals. No és gens desproveïda de dificultats i constitueix sempre un perillós compromís per als seus executants l'obra de Borodin *En les Estepes de l'Àsia Central*. Els perills, però, foren salvats pel mestre Pich

(*) L'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C. és una institució concebuda pels companys dirigents.

Santasusana, que aconseguí dels seus joves executants una de les audicions d'aquesta obra més perfectes i acabades. Després de la sardana del mestre Morera *Davant la Verge*, que fou rebuda amb un èxit delirant, Beethoven marcà amb l'obertura de *Les Ruïnes d'Atenes*, el final apoteòsic d'aquest concert en interès i en qualitat veritablement excepcional.

No es pot descriure la imponent manifestació d'entusiasme amb què fou premiada la tasca magnífica d'aquest jove i formidable director que s'ha imposat l'àrdua empresa de fer triomfar aquesta novella institució, jove i estudianta que servirà de mirall a més de quatre agrupacions de caire professional. Al triomf incontestable consolidat per les ovacions compactes de tantes mils ànimes hi veiérem destacar l'entusiasme, palesat a peu dret, de les nostres primeres autoritats polítiques, com també de les nostres màximes autoritats musicals. Així, el mestre Joan Pich Santasusana i l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, veieren ajuntar les mans, confoses amb l'ovació popular, del nostre honorable President de Catalunya, senyor Lluís Companys, del Conseller de Cultura de la Generalitat, i també d'altres destacades autoritats, ensems que dels mestres Lamote de Grignon i Pau Casals, la presència dels quals a l'acte avalorà la qualitat artística d'aquesta presentació memorable, de la qual l'OBRERA pot enorgullir-se'n i el seu director senyor Pich vanagloriar-se'n.

Vagi també una coral felicitació al primer violí i President de l'INSTITUT ORQUESTRAL senyor Ricard Abelló, que en la preparació d'aquesta gran manifestació musical no ha reposat ni un moment fins a veure el triomf definitiu del tot realitzat.

CAMIL OLIVERAS.»

(«*La Humanitat*».)

«... La tercera solemnidad constituyóla la presentación del INSTITUT ORQUESTRAL, del propio establecimiento (de la misma OBRERA). Es un conglomerado mixto de aficionados, de futuros profesionales y de profesionales ya maduros. Los dirige el joven violoncellista Pich Santasusana, con ardor juvenil y cuidados amorosos.

Fueron aplaudidísimos, en obras de Haendel, Bach, Grieg, Morera, Borodin y Beethoven.

DINO.»

(«*Ritmo*».)

«L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, aquesta institució meritíssima nascuda al caliu de l'art d'un gran artista i d'una gran orquestra—Pau Casals—, tingué un dia la idea, certament feliç, de fundar un INSTITUT ORQUESTRAL. De la bona acollida dispensada a la iniciativa, n'és una prova ben palesa la nombrosa orquestra que s'ha format, composta de membres de l'esmentada associació; orquestra que el dia 6 d'aquest mes ens féu assaborir, al Palau de Projeccions, les primícies, el fruit de la bona llavor sembrada.

Fins al moment del Concert, l'INSTITUT ORQUESTRAL mai no havia estat cap transcendència artística, que no fos pels qui íntimament el coneixien i sabien apreciar el lloable esforç d'una joventut filharmònica. Del dia 6 en

endavant, l'INSTITUT ha començat la seva actuació pública. Podriem dir que el seu paper no és altre que el de la formiga previsor. Durant l'hivern, assaigs i més assaigs. Treball dur—d'unificació, primer; de perfeccionament, després—; treball ignorat—pesat, potser—. Només una gran vocació i una gran estimació a l'obra començada podien fer el miracle del triomf. I el triomf ha vingut. Triomf merescut; triomf que ha obert les portes de l'èxit a un estol d'amants de la música, a un estol d'altruistes a qui l'afecció ha portat més enllà dels seients des d'on s'escolta la música: l'escenari, sense altra recompensa que uns aplaudiments ni altre mòbil que l'autèntic amor a l'Art.

Sota la direcció intelligent del mestre Joan Pich—el qual ha sembrat la llavor i l'ha vista créixer—l'INSTITUT ORQUESTRAL ens delectà amb un Concert magnífic, el repertori del qual, compost de peces exquisides i alguna d'elles ben difícil—*Peer Gynt*, de Grieg— fou executat, de vegades, amb un excel·lent gust musical i, sempre, amb discreció sobrada, la qual cosa feu merèixer els elogis d'un públic conscient del seu paper fiscalitzador.

«Ràdio-Barcelona» s'encarregà de transmetre arreu de Catalunya el Concert, que en conjunt, donà una perfecta idea del que és la nostra joventut en un dels mil caires en què es manifesta.

Obra lloable la de l'ASSOCIACIÓ OBRERA per l'esforç que suposa i la cura amb què s'ha emprès el guiatge de l'INSTITUT; obra pacient, digna de lloança, la del mestre Pich, qui, amb el seu esforç, ha sabut encaminar satisfactoriament el treball col·lectiu; obra meritòria i alligadora, en fi, la de l'orquestra, que ha lliurat amb èxit la primera escomesa en la lluita per l'ideal.

Uns i altres: associació, mestre i orquestra, s'han fet creditors de la gratitud que hom deu a tots els qui lluiten en pro de la Cultura d'un poble.

JAUME VICENS CARRIÓ.»

(«Clarisme».)

CONCERT ÍNTIM D'HOMENATGE AL MESTRE PAU CASALS

Calia que l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C. trobés una oportunitat que li permetés tributar un modest per bé que entusiasta acte d'homenatge al Mestre Pau Casals, tota vegada que, com més endavant es dirà, no li fou permès d'intervenir, modestament, en el concert celebrat al Palau Nacional en honor de Pau Casals. D'altra banda, el Consell Directiu es creia obligat, en nom de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, a premiar la tasca voluntària i abnegada que tan inlassablement s'imposaren tots els companys de l'INSTITUT, per tal d'excel·lir en la comesa artística que tot-hom esguardava com un bell i afalagador somni, que mercès a ells, esdevingué, però, realitat viscuda, i d'una faisó tan admirable com memorable.

Ambedós objectius s'acompliren la tarda del dia 22 de juliol, no pas tal com els anhels del Consell Directiu desitjava. A desgrat de revestir exprofessament d'un caràcter íntim aquesta sessió d'homenatge al Mestre Pau Casals, i per tal de possibilitar l'assistència als socis interessats de concorre-hi, la Junta Directiva realitzà, prèviament, les oportunes diligències. A part certes dificultats d'organització i endevinant els propòsits del mes-

tre Casals—molt naturals i comprensibles si es té en compte el contingent d'associats que probablement haurien acompanyat l'INSTITUT, i el lloc on devia celebrar-se l'audició, ben a contracor i amb recança, el Consell Directiu hagué de desistir del primitiu propòsit.

Per tant, la tarda de l'esmentat diumenge, del davant del nostre Estatge social, partia una caravana d'autocars, traslladant l'INSTITUT ORQUESTRAL a la residència del Mestre Pau Casals, situada a la Platja de Sant Salvador. En passar pel Vendrell, els expedicionaris es deturaren uns moments per a visitar la casa on nasqué Pau Casals; l'església parroquial on el mestre inicià la seva gloriosa carrera musical i el carrer que porta el nom il·lustre del gran violoncellista. Una vegada situada convenientment l'orquestra en mig dels magnífics jardins de la finca, començà el concert. Sota la direcció de Joan Pich, l'INSTITUT ORQUESTRAL desgranà amb encert i perfecció, obres de Bach (*Suite en re*), Mozart (*Andante de la Cassation* número 1), i Haydn (*Simfonia*, en *sol menor*, núm. 13). En mig del concert, ocupant el merescut lloc d'honor, féu la seva presentació el QUARTET DE CORDA DE L'INSTITUT ORQUESTRAL, constituït recentment amb motiu de la donació de l'instrumental pel senyor Joan Sonntag. L'integren els companys Ricard Abelló (violí), Antònia Pich (violí), Alfons Masheras (viola) i Leandre Macià (violoncel). L'actuació d'aquest jovença agrupament de cambra amateur, esdevingué una revelació artística que cridà fortament l'atenció, per tant com la seva meravellosa tasca parlava eloqüentment d'un esforç reeixidíssim de voluntat, d'abnegació, d'entusiasme, d'amor, àdhuc de vera intuïció musical. Tanta fou l'homogeneïtat del conjunt i l'expressivitat donada a les joganeres pàgines d'un quartet haydinià. L'altruisme artístic del que ja ens permetem anomenar el nostre gran amic, el senyor Joan Sonntag, no mereixia pas menys. Els nostres companys del Quartet trobaren la manera més bella i emocionant de palesar al susdit Mecenes, com serà sempre estimada i honorada la seva valuosa donació. Tot i comentant una indiscreció, confesem als companys quartetistes com plagué al donant l'enlairada destinació reservada als seus un dia acariciats i estimats instruments, avui al servei de la música més pura i en possessió d'uns esperits selectes i cultes, esclaus d'unes mans encara que una mica inhàbils, amoroses i enamorades de l'art musical.

L'anunci d'aquest concert íntim d'ofrena i homenatge al Mestre Pau Casals, desvetllà una gran i molt simpàtica curiositat, si tenim en compte la nombrosa i distingida concurrència que s'aplegà i es distribuï per tots els bells indrets del jardí. Entre altres personalitats i artistes, assistiren, honorant l'audició, Ventura Gassol; l'Alcalde del Vendrell, acompanyat d'una representació del Consistori; la violoncellista russa Raya Garbusova; l'escriptora Margarida Nelken; la nostra cantatriu Conxita Badia; un redactor del periòdic madrileny, «Luz», etc.

De la suggestió de la festa, desenrotllada en un ambient altament poètic, tant com de l'exemplaríssim espectacle social que hom copsava esguardant els fruits artístics dels nostres conjunts amateurs, integrats exclusivament per obrers, en donarà bella i emotiva relació, més que no pas la nostra dialèctica eixuta i mancada d'imatgeria, les impressions d'una poetissa que restà colpida pel singular espectacle.

La ploma àgil i aguda de Margarida Nelken, en unes ratlles rublertes de fantasia i amarades d'amor i xopes d'emoció incontinguda, ho vessà tot en un escrit aparegut en les pàgines de «La Humanitat», titulat:

LA TARDA INOBLIDABLE

El jardí, que té al mig un límpid rectangle d'aigua reflectint un formós nu de dona, està tancat, vers Llevant, per una galeria darrera els vidres de la qual s'alcen i baixen l'anyil i l'escuma de la mar, de la qual han sorgit Venus Anadiomena, la vela llatina i els ritmes proporcionats a escala humana. La porta del reixat que dona a la mar està oberta de bat a bat per a deixar el pas franc als qui vulguin, amb els propietaris i llurs amics, compartir el regal exquisit d'aquesta tarda diumengera. En cadires rústiques, en peu, en grups formats a l'atzar o per la inclinació, dones joves de daurats braços, minyons de pit robust en l'escotada samarreta, nois iguals als que un dia dansaren—amb el mateix perfil, amb els mateixos gestos—en les metopes partenaiques... Algun vestit femení de particular elegància... Una velleta amb mocador al cap... Un *mono* de mecànic... La testa romàntica—poema i acció—de Ventura Gassol... La dolça expressió maternal dels ulls verds de la seva esposa... L'expressió perduda en somnis llunyans de Conxita Badia, la qual té un àngel per a ella sola dintre la gorja... El caparronet d'inversemblant color d'or i rosa de Raya Garbusova, meditant el feliç retorn al vaixell proa a l'esdevenidor que és la seva pàtria...

La tarda assoleix aquest minut precís de la troballa del dia amb la nit. Damunt l'anyil més intens de la mar, un núvol estén el nacre d'una conxa gegantina. Una Venus, dreta en la balustrada de la terrassa superior, destaca la seva bellesa eterna com una afirmació dogmàtica. Sonen els primers compassos de l'*Andante* de la *Cassation*. Hi ha una sensació, feridora com una punxada, de moment perfecte, de hora que ha de fer perdonar moltes hores.

Es el concert íntim ofert al mestre Casals, en la seva casa de Sant Salvador, per l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS. Anys enera el músic excels ofrenà als treballadors catalans el regal d'aquest art seu, que els poderosos d'aquest món no troben de vegades prou or per a pagar; avui, els treballadors li retornen el regal, obsequiant-lo, al seu torn, amb el que de més a prop ha d'arribar al cor del mestre: música, obres puríssimes dels genis més purs de la Música, interpretades per obrers que saben necessitar-les. D'aquella Escola del Treball, beòciament perseguida pels esperons de la Dictadura, sorgí, entre altres nuclis decidits a no deixar corsecar la cultura racial sota l'ombra de l'arbre centralista, aquest nucli que avui, sota la batuta arravatadorament entusiasta del jove mestre Pich Santasusana, es recrea i ens recrea amb pàgines de Bach, de Haydn, de Mozart. Són tots obrers, tots roben al descans nocturn les hores dels assaigs, que no permet de dia l'obligació de guanyar-se el pa al taller. Aquestes noies, embadalides en llur il·lusió d'art, hauran d'oblidar-la demà, dilluns, en matinejar per anar al treball; aquest minyó, que abraça el contrabaix amb el fervor d'un místic davant l'altar, abraça la creació de les seves pròpies mans, l'instrument que ell mateix, ebenista elevat a *luthier*

per devoció a l'art, sabé fer-se, igual que aquells primitius que posaven el mateix amor en moldre els colors i en pintar els rostres de llurs verges.

El mestre Casals s'ha emocionat, i el seu goig és el millor premi. Tots troben, per a felicitar els músics, les paraules d'enhonorabona. Tots, excepte nosaltres. Les que ens pugen als llavis descomposarien l'eurítmia del moment. ¡Com és de dur el destí actual que no ens permet d'assaborir cap dolcesa només que amb un regust de remordiment, com el carreter que empeny el carro en emprendre la pujada, i sap que no té dret a descansar, ni àdhuc per agafar alè fins que es trobi a dalt! ¡Ai, treballadors que amb tanta devoció toqueu Bach, com ell sens dubte demanaria ésser interpretat, abans amb la perfecció de l'esperit que amb la dels dits, quin bé tan gran i quina dolor tan gran ens haveu proporcionat! Perquè la civilització és això, indubtablement: que vosaltres conegueu Bach, i Haydn, i Mozart, i que us siguin necessaris. Però nosaltres venim de terres de civilització morta en què Bach s'interpreta per a persones que ho paguen i que mai no podran ni sentir-lo ni necessitar-lo en la veritat de la seva ànima; i en què els vostres germans no poden, encara saber d'altres necessitats que de defensar-se, durament, contra els qui els neguen el dret, no ja a l'art dels diumenges, sinó al pa i a la dignitat de cada dia. Si algú, en aquest instant, ens preguntés quin és el nostre desig, respondriem: que a la resta d'Espanya, com a Catalunya, els obrers puguin necessitar música de Bach. Ah! No te'n riguis, no, lector que no vas al taller. Fa a penes cent cinquanta anys aquests Quartets no sortien de la cambra de sedes i daurats del gran senyor que comprava l'obra, els seus intèrprets i el seu autor. I avui, ja ho veus, ací a Catalunya, terra civilitzada, sonen en un jardí, obert de bat a bat, i els executen obrers en homenatge a un mestre, la glòria del qual sobrepassa la de tots els grans. I Raya Garbusova, en tornar a la seva pàtria, va a tocar per als treballadors, perquè allà els millors concerts del món, i les millors representacions teatrals del món, es donen per a gaudi dels que produeixen. Però què sap Castella, què sap la resta d'Espanya del cor de Catalunya, si els que allà es creuen amb dret a cridar no s'adonen ni dels batecs que tenen més a prop?

A la cambra-estudi del mestre Casals, davant l'única reproducció de la vera efígie de Beethoven, evoquem l'agonia de Carrière, aconsolada pel violoncel de qui sap ésser el més gloriós concertista del món i un dels homes que reconcilien amb la Humanitat àdhuc els més desesperats d'ella. «Era un gegant—ens diu de Carrière—. Quan el sofriment no li permetia seguir serenament la música, agafava el seu Marco Aurelio que tenia des-sota el coixí, i llegia alguna sentència sobre el dolor». Però ara no es tracta de morir tranquils, sinó de viure exigint, per a tots, tot el que la vida pot donar. I no podem començar per la serenitat, ni tan sols per la que irradia de vós, mestre Casals!

MARGARIDA NELKEN.

Més tard, encara ens ha sorprés la troballa d'un altre treball, inserit en les pàgines del periòdic «Luz», i que pel seu interès també reproduïm tot seguit:

FRENTE AL MAR LATINO
UNA FIESTA MAYOR DE ARTE

En los jardines rusiñolescos de la espléndida villa que frente a la playa mediterránea de San Salvador se ha hecho edificar el admirable violoncelista Pablo Casals, hemos asistido el domingo pasado a una fiesta democrática de arte puro y nobilísimo. El INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS—grupo artístico formado por artesanos y trabajadores que en su devoción sincera hacia el arte selecto alterna con conciertos de música de cámara la labor cotidiana de sus oficios—, ha querido sumarse al homenaje que recientemente ha rendido Cataluña entera al insigne violoncelista. Este homenaje—en el cual los artistas obreros de la agrupación fundieron por igual la admiración hacia el ilustre coterráneo con la gratitud a quien es generoso patrocinador suyo—, ha consistido en ofrecerle un concierto íntimo en la propia residencia del maestro. Es a este concierto—elaborado sobre la base de trozos elegidos de Bach, Haydn y Mozart—al que hemos asistido sin previa invitación: por un azar de veraneante que acierta a pasar junto a la puerta de la finca de un gran artista, abierta en ese día a todo el mundo.

Ha sido un espectáculo democrático, singular y gratisimo por muchos conceptos. Por la perfecta ejecución de las obras interpretadas. Por el estímulo oficial prestado al acto con la personal presencia del consejero catalán de Instrucción Pública, señor Gassol. Por la generosa gentileza del artista propietario, que, sin la menor excepción, ha franqueado la entrada en su residencia a todos: a sus amistades dilectas, a los veraneantes de la colonia, a las gentes del pueblo. Y, sobre todo, por el mirífico ejemplo de cultura y sensibilidad artística dado en esa tarde por este mismo pueblo que, instintivamente refinado, ha penetrado en los jardines del maestro con el mismo respeto que si entrase en un templo, y ha permanecido en él cerca de tres horas escuchando con religiosa unción el selectísimo programa.

No registraríamos el acto si sinceramente no hubiese pulsado nuestra sensibilidad. No sólo como artistas, sino como ciudadanos. Cuando, sin que nadie reparase en nosotros, hemos entrado, como los demás, en la suntuosa villa, la emoción del inesperado espectáculo nos ha absorbido por entero. Circundados de auténtico pueblo los jardines, nutridas de público las balastradas de una amplísima terraza magníficamente emplazada frente al luminoso mar latino, apiñados, junto a frondas, macizos y fontanas, grupos absortos de mujeres, niños—muchos, muchos niños—y payeses, la orquesta de los obreros artistas suena en el silencio de la tarde con el tono y el aire justísimos que la música tiene en sus instantes de gravedad recogida y evocadora. Bajo la experta batuta del joven maestro Pich y Santasusana van flotando en el amplio recinto—doblemente embalsamado con brisas yodadas y aromas de arrayán—, la *Suite en re menor* de Bach, un *Andante* de Mozart, el *Cuarteto en sol* y la maravillosa *Sinfonía número 13* de Haydn... Y ha sido un espectáculo profundamente emotivo contemplar el hondo—con hondura de espontaneidad—y fervoroso entusiasmo interior de todos: desde los artistas que ofrendan el homenaje—uno de los cuales, el ebanista Modesto Balúe, lleva al acto con legítimo orgullo un contrabajo

magníficamente construido por él en todos sus detalles—hasta los propios pequeñuelos que en racimos de carne sonrosada escuchan, seriecitos y boquiabiertos, las melodías suavisimas y delicadas.

Clara visión sugeridora, fiesta mayor de arte ésta con que el maestro Pau Casals ha regalado a los suyos. Panorama y conducta evocaban días luminosos de Helenia. Porque sin alardes ni crematística se ha sabido ofrecer a todos unas horas de purísimo arte, milagroso exponente, a su vez, de la cultura instintiva, de la sensibilidad refinada de todo un pueblo...

C. G. T.

Vendrell, playa de San Salvador.

Corolari d'aquesta tarda inoblidable, fou l'entrega d'una batuta honorífica que el Mestre Pau Casals, en la intimitat de la seva llar i en nom de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, posà en mans del mestre director de l'INSTITUT ORQUESTRAL, Joan Pich i Santasusana.

I ara, finalment, en la creença que sabrem interpretar fidelment el desig i la joia de tots els consocis que, com a veritables entusiastes i enamorats de l'apostolat de l'OBRERA, viuen i senten com a pròpies les petjades de la nostra Entitat, es senten alhora que satisfets, envanits de pertànyer a una ASSOCIACIÓ que si altres motius de glòria no tingués per a oferir a l'esguard encuriolit, podria orgullosament exhibir aquesta bella i original creació de caire pedagògic, social i artístic d'un il·limitat horitzó en el terreny de les possibilitats artístiques; avui, repetim, caldria l'habilitat d'una ploma més ben tallada que la nostra, per tal de lloar i exaltar la figura del nostre amic i col·laborador, el Mestre Joan Pich. Ell sap, però, amb quina sinceritat bateguen dins el pit de tots els socis de l'OBRERA, els sentiments de la reconeixença, de l'admiració i de l'afecte més pregon i perdurable, vers la seva personalitat. Cal dir-vos-ho una vegada més, benivolguts companys: a l'innegable i reconegut talent; a una mai interrompuda constància en el treball, i, per damunt de tot, al gran amor i entusiasme vers l'obra cultural de l'INSTITUT, qualitats a les quals cal afegir-hi, encara, les que dimanen de la pròpia i ja ben destacada personalitat musical del jove mestre, són degudes les brillants actuacions simfòniques d'aquest agrupament que l'OBRERA tota deu estimar com una de les més belles i prometedores realitzacions artístiques que posaran en un lloc d'honor i donaran jorns de glòria a l'Art, a l'INSTITUT ORQUESTRAL i a l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS.

Quinzè concert: 17 juny 1934

FESTIVAL DE MÚSICA CATALANA
COBLA «BARCELONA-ALBERT MARTÍ»

Un eclèctic i selecte aplec de sardanes i glosses, interpretades per la Cobla esmentada, constitueixen els elements musicals i artístics que contribuir en l'èxit d'aquest Festival de Música catalana. Vagi, de bon antuvi, el més franc elogi i el més entusiasta aplaudiment, a la Cobla «Barcelona-Albert Martí», aquest agrupament d'excel·lents instrumentistes i meritíssims artistes, que amb tanta perfecció, entusiasme, comprensió i sensibilitat, interpretaren el copiós programa, revelant-se, una vegada més, com una de les

nostres millors cobles per a tan compromesa tasca musical. Aquesta manifestació artística serví per a revelar la bellesa i valor d'aquesta creació musical típicament catalana, que és la sardana, en la seva modalitat més transcendent i estimada com a obra artística: de concert. Un dels aspectes més interessants del Festival, el constituí la inclossió en el programa de les mestrívols gloses que han escrit per a cobla els talentosos mestres Francesc Pujol i Eduard Toldrà. Si tenim en compte la censurable indiferència que el nostre poble filharmònic palesa envers aquest caire d'audicions, la nombrosa concurrència de socis i invitats que omplenava la Sala del Palau de Belles Arts, amb les seves exterioritzacions de franc acolliment i de manifest entusiasme, esdevingué un esperonament per tal de prosseguir la profitosa, interessant i patriòtica tasca de redreçament, divulgació i assimilació de la nostra música nacional, en el seu aspecte popular (i valgui l'acceptació més pura i noble del mot). Una prova més a favor de la nostra precedent argumentació, ens la donà el nombre d'obres que calgué repetir. Ultra les dues tan interessants gloses *Els fadrins de Sant Boi* i *Les danses de Vilanova*—impecablement interpretades per la Cobla sota la direcció dels respectius autors, els Mestres Pujol i Toldrà—, s'oïren dues vegades les belles sardanes de Narcís Paulís (*La Vall d'Hóstoles*), d'Enric Casals (*Tarragona*), de Jaume Pahissa (*Griselda i Gentil*), de Juli Garreta (*Juny*). Els mestres Paulís i Pahissa volgueren associar la seva personalitat a l'èxit del Festival, col·laborant al més gran relleu del mateix en qualitat de directors de les seves celebradíssimes sardanes. Fins el batlle de la nostra ciutat, el senyor Carles Pi i Sunyer, prestigià uns breus moments, amb la seva honorable personalitat, el Festival de Música catalana, lloant el caràcter i l'èxit de la nostra sessió de clausura de curs.

Rehabilitació dels nostres artistes

Avui que és el moment assenyalat per a donar-vos coneixement de la nostra gestió, l'aprofitem per a fer remarcar, especialment, aquells aspectes de la nostra actuació que han estat un dels motius de les nostres constants preocupacions i en els quals no ens ha guiat altre finalitat que l'enaltiment artístic de l'Entitat, sempre a profit de la cultura del poble.

Entorn d'alguns d'aquests aspectes força interessants, i com a complement de l'història dels nostres concerts, permeteu-nos unes digressions fonamentalment relacionades en aspectes característics dels mateixos, lloats públicament, i que suara creiem pertinent remarcar-los per a satisfacció dels qui avui ens escolten i demà poden llegir-nos.

No fa pas molts anys, que una entitat musical de la nostra terra, suspengué les seves activitats artístiques per trobar-se econòmicament impossibilitada d'organitzar concerts amb la cooperació d'artistes estrangers. Evoquem només, simplement, aquesta actitud que al seu dia fou justament blasmada pel que ella té d'antiartística pedanteria i de manca de sentit patriòtic.

En oberta oposició a un criteri tan restringit i a una actuació tan incomprendible, l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS s'ha imposat el deure de no menyspreuar amb l'oblit o la indiferència, els nostres millors artistes.

S'ha dit que els pobles superiors, els pobles forts, se'ls estimen i els admiren com als representants per excel·lència de la seva espiritualitat més elevada. L'OBREIRA DE CONCERTS, que d'ençà de la inauguració de les sessions de cambra—sempre a mesura de les seves disponibilitats econòmiques, adaptades a un pla prèviament establert—, s'ha vist honorada amb la col·laboració inestimable—àdhuc desinteressada—dels nostres grans artistes, s'ha proposat fer més intensa la devoció i l'entusiasme envers les més eminents figures de la nostra vida musical. La recensió que de les sessions de cambra acabem de llegir-vos, parlen prou eloqüentment respecte aquest propòsit. I que no se'ns digui—afirmació peregrina—que el filharmònic només sent interès pels artistes i agrupaments estrangers. El nostre públic desfà l'equívoc. El veritable aimant de la música reclama, en primer lloc, un programa de vàlua musical, abans que un intèrpret d'un nom més o menys auriolat, al servei, sovint, de moltes obres antimusicals. ¿Volem dir que cal escoltar les més genials creacions en interpretacions mediocres? No. Però sí és preferible, creiem, una respectuosa, fidel, acurada i amorosa interpretació, viscuda per l'artista devot i consciencós del seu apostolat, a una exhibició enlluernadora i falsejadora de la veritat continguda en els evangelis dels grans apòstols de la Música.

¿Cal lloar i protegir, xovinísticament, els nostres artistes i agrupaments, privant-nos del gaudi dels de terres enllà? Jamai. Però, molt més censurable és encara aquella falla tan arrelada en tots nosaltres, d'exalçar el que ens és ofert amb el segell, el nom i la reputació forana, aclucant l'esguard i fent-nos el sord a totes les coses, homes i institucions que porten l'empremta de la nostra espiritualitat i són mereixedores de l'estima i protecció que, nosaltres, els de casa els neguem, mentre gaudeixen de la dels altres païssos.

Es evident que, com en el cas abans esmentat, l'actuació d'artistes i agrupaments estrangers en les nostres reunions de cambra, va estretament supeditada a l'especte econòmic. L'OBREIRA DE CONCERTS porta celebrades trenta-quatre sessions de música de cambra, encomanades la seva major part als nostres artistes. De l'interès i bon acolliment d'aquests concerts, en dóna irrecusable prova la detinguda consulta dels seus programes (d'alta qualitat musical) i el creixent entusiasme del nombrós i fidel concurs de consocis que amb la seva presència sancionen la tàctica dels companys dirigents. No cal dir que jamai aquests es trobaran en el cas lamentable, per bé que ridícul, de l'entitat musical que un dia deixava de fer música, perquè no sabia—com encara semblen ignorar altres entitats—, que Catalunya té artistes prou meritíssims per a fer-nos gaudir, puríssimament, de les bel·leses i emocions de la bona música. I aquests artistes—que per sort nostra són nombrosos—, quan són encoratjats, saben superar-se, ofrenant desinteressadament el seu art al públic senzill que els estima i els escolta religiosament en una comunió espiritual dignificadora.

Respecte l'actuació d'artistes i agrupaments estrangers en les nostres reunions de cambra, no cal raonar pas massa els obstacles que s'han interposat mantes vegades en planejar la realització d'esdeveniments artístics a base de conjunts i intèrprets no nacionals. De no haver-hi establerta entre la Delegació a Barcelona de la «Asociación de Cultura Musical» i la nostra

Entitat, una fructífera convivència artística, no s'hauria possibilitat l'aconteixement de l'actuació del «Cor de Cossacs del Don», que tot remembrant-la, tant cal lloar i agrair. Mercès, doncs—i ens plau remarcar-ho novament—, a l'«Associació de Cultura Musical», els nostres consocis han fet la coneixença artística de dues modèliques agrupacions en el seu gènere: el «Quartet de Dresde», abans, i suara, el «Cor de Cossacs del Don». I a tenor de les cordials paraules d'admiració i d'encoratjament que ens han estat adreçades pel Consell Directiu central, podem dir-vos amb veritable satisfacció, que esdevindrà ininterrompuda i perdurable la intel·ligència artística entre la «Cultural» i l'OBRERA. I d'aquesta lleial col·laboració, hem d'estimar-ne, més que els rellevants fets artístics que freturem per al futur, la comprensió i l'adhesió a l'apostolat cultural que impulsa i dona vitalitat a la nostra obra, no pas massa comprès, a voltes, pels qui per raó de veïnatge, venen obligats a conèixer íntimament.

Divulgació literàrio-musical

Recordem unes paraules de Cèsar Cantú, que més o menys venen a dir-nos que la producció d'un art, és més plenament assaborida pels qui estan iniciats en la seva història, i coneixen els trets característics dels seus conreadors, i les raons sentimentals o psicològiques que més han influenciat la gènesi i infantament de les belles i immortals creacions artístiques.

Inspirant-nos essencialment en el sentit de les mateixes, direm que l'orientació literàrio-musical instructiva dels cursos anteriors, ha estat prestigiada en els programes del que suara historiem, mercès a l'aportació de treballs—signats o anònims—deguts al talent de Ricard Wagner, Joaquim Pena—el nostre més constant i celebrat comentarista—, Joaquim Pecanins, Josep Barberà, Eduard Toldrà, Sants Sagrera i Joan Suñé Síntes. Si no tan reeixits, els de redacció han sigut enguany més nombrosos.

Audicions musicals a un Curs General d'Història de l'Art

Dintre l'inventari que acabem de fer-vos de les activitats artístiques desenrotllades per la nostra ASSOCIACIÓ en el transcurs del proppassat exercici, cal englobar-hi les sis audicions musicals complementàries a un Curs d'Història General de l'Art, celebrades durant els mesos d'abril, maig i juny.

Trobant-se estretament vinculats els noms de les dues entitats organitzadores—Ateneu Polytechnicum i ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS—, per la nostra part ens fem un deure de remarcar l'interès que ha revestit tan suggestiu curset, escoltat satisfactòriament per un considerable nombre d'inscrits.

Donarà idea de l'estructura històrica de les lliçons, l'enumeració dels exemples musicals interpretats, consistents en música xinesa, índia, grega; cants hebraics, gregorians; cançons de trobadors, amatòries, de cortesia; madrigals; obres polifòniques populars, religioses i profanes; música instrumental pianística dels segles XVIIe, XVIIIe i XIXe, i de l'escola contemporània; sonates, concerts, quartets; «lieder» del segle XIXe.

Tota aquesta diversitat de curioses i belles peces musicals, foren amorosament interpretades pels pianistes Cecília Font, Climent Lozano, Anna March d'Estelrich i Pere Vallribera. El tenor Gabriel Marty. Les cantatrius Coloma Casals, Josepa Oriol, Carme Bas i Mercè Plantada. El violinista Enric Roig. El Quartet de Corda «Asclepios» i el Quartet Vocal «Orfeus».

Cada una d'aquestes sis sessions foren precedides pels erudits parlaments del culte musicòleg Mestre Enric Roig, infadigable historiador i fervorós aimant de la música, ànima propulsora d'aquest Curset d'Història de les formes musicals, tan educatiu com memorable.

Projectes fallits

Tots els propòsits artístics concebuts al llarg dels curs transcorregut, han estat feliçment plasmats, molts d'ells, però, no pas sense vèncer abans nombroses dificultats, més d'ordre material que moral. Cal dir, no obstant, que donada la simpatia i estima i el prestigi que avui dia gaudeix la nostra Entitat, hom troba sovint la compenetració espiritual més sincera i decidida, facilitant-se així la sempre delicada i compromesa labor organitzadora.

Cal enumerar aquells actes, alguns d'ells anticipadament anunciats i que després no han reeixit o bé han estat suspesos. Registrem la fallida de la tournée del «Quatuor Belge à Clavier»; la suspensió, per malaltia de dos artistes del «Grup Instrumental de Bruxelles»; la suspensió accidental d'un cicle de conferències entorn «El Teatre de Wagner»; la impossibilitat d'una entesa per a fer actuar el Cor «Eusko-Abesbatza» i la denegació de la Cobla «La Principal de La Bisbal», oferta desinteressadament per la Lliga Sardanista de Catalunya. Refús motivat, ben a contracor, per la impossibilitat de coordinar el lloc, dia i hora per a la seva actuació. Dintre un caire més agosarat, àdhuc s'iniciaren gestions prop de l'Associació de Música «da Camera», en vistes a una probable tournée de l'«Orquestra Filharmònica de Berlín». Si més no, el contacte amb l'esmentada Associació ha permès un acostament més estret a profit de les relacions socials entre ambdues entitats.

Per altra part, constitueix un motiu de llegítima complaença, els múltiples i fervorosos anhels que senten rellevants artistes i meritíssims agrupaments, per tal de col·laborar en les nostres activitats artístiques. Cal tenir present —i serveixin aquests breus mots de justificació—, que les modestes disponibilitats econòmiques de l'OBRERA regulen, en quantitat i qualitat, les tasques artístiques, quan no intercepten la volada dels projectes més ardits. Tingueu el més ferm convenciment, consocis, que tot i lluitant amb limitacions materials, s'ha realitzat el màxim esforç per a oferir-vos, quantitativament i qualitativament, les manifestacions més pures i els fruits més assaonats de l'art musical.

No judicareu pas una afirmació pretensiosa, si diem que amb la sola vostra aportació material, la tasca cultural que avui aconsegueix l'OBRERA pot oferir-se orgullosament a la consideració general, tant per la seva exemplaritat com eficàcia. I a tots ens correspon una partícula d'aquesta glòria, que havem d'estimar i procurar fer més resplendent encara.

SEGONA PART

ACTIVITAT SOCIAL

Expandiment i vitalitat

Se'ns permetrà dir que fins ara, tal vegada, la nostra ASSOCIACIÓ s'expansionava paulatinament, encimbellant-se, però, esprimatxada; talment un fort i bell pollancre. Durant el curs passat, les seves arrels s'han expandit en extensió i profunditat. La ufana vital de la mateixa, més robusta exteriorment, esdevé quasi immortal íntimament, que és tant com dir, en altres termes: l'existència espiritual de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, és imperecedera, a desgrat de les fallides que puguin afeblir, físicament—en-tengui's econòmicament—, el seu robust i ufanós cos material.

Aquest expandiment vital de la nostra ASSOCIACIÓ, en el transcurs de l'exercici 1933-34, s'ha fet ben visible, tant en l'aspecte artístic, o sia en la realització dels quinze concerts celebrats durant el curs, com també en l'aspecte intern, de relació social, si bé no tan albirador, no pas menys transcendental.

Tenim, doncs, que conjuntament amb l'obra artística—essencial de l'Entitat—, detallada en la primera part del nostre treball, l'OBRERA DE CONCERTS n'ha realitzat una altra de social que a continuació detallarem també, per tal d'establir un paral·lel entre ambdues, que amb l'argumentació dels fets evidenciï el camí recorregut en aquesta nova ruta que s'empren la nostra ASSOCIACIÓ.

Homenatge al Mestre Pau Casals

A iniciativa del «Círcol Artístic», primer, i de l'«Associació de Música «da Camera», després, s'organitzaren i es recolliren adhesions, per a portar a terme uns actes d'homenatge al nostre mestre fundador. A ambdós lloables projectes, no podia pas mancar-hi la més fèrvida adhesió de l'ASSOCIACIÓ que infantà el Mestre Casals. L'OBRERA DE CONCERTS, que íntimament esguarda en la personalitat del Mestre múltiples aspectes mereixedors d'un just exalçament, cooperà espiritualment als susdits projectes—culminats ara darrerament en un sol i esplèndid homenatge—, i es complau en dir que s'identificarà sempre amb totes aquelles nobles aspiracions collectives que tendeixin a honorar la singular personalitat de Pau Casals, glòria artística de Catalunya.

Però, l'OBRERA DE CONCERTS, com filla amorosa, freturava participar materialment en els actes dignificadors de la personalitat tan estimada del seu progenitor. Al poble català, i en un moment d'eufòria—la més pura, l'espiritual—, desvetllada davant d'un dels seus fills més il·lustres, l'OBRERA DE CONCERTS pretenia presentar-li l'INSTITUT ORQUESTRAL, fent-lo participar en el Festival d'Homenatge. La presència d'aquest agrupament *amateur*, d'una vàlua artística evidentment modesta al costat dels valuosos elements que participaven en la festa musical, a més d'oferir a la concurrència l'exem-

plaritat de la seva constitució, finalitat i fruits artístics, hauria esdevingut, tal vegada, una de les coses més simpàtiques de l'acte, per ésser la més transcendental obra artístic-social nascuda al caliu de la fundació del Mestre.

Homenatge al Mestre Arbós

També l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS volgué portar la seva adhesió i col·laboració a l'Homenatge que va retre's al Mestre Enric Fernández Arbós, en celebració del setantè aniversari del seu natalici.

Per a aquest homenatge, hom organitzà la recollida d'adhesions col·lectives entre les entitats artístiques i culturals de Catalunya i, particularment, de la nostra ciutat. Donada la categoria i el nombre de les adhesions, pogué dir-se, veritablement, que fou quasi tot Catalunya que volgué associar-se a tan merescut tribut d'homenatge. No cal dir que en l'aplec de les adhesions, hom podia llegir-hi els noms de les nostres més representatives entitats en totes les activitats culturals i caïres socials.

Fins ací, l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS ho considerà tot normalment concebut i realitzat. Heus ací, però, que amb motiu de la vinguda a la nostra ciutat de l'«Orquesta Sinfónica de Madrid», per tal de donar dos concerts a l'«Associació de Música «da Camera»—als quals se'ls concedí la categoria i el caràcter d'un tribut homenatjador del poble català—, la nostra Entitat, anticipant-se, tal vegada, al desig d'altres entitats adherides a l'homenatge, i per tal d'intentar subsanar l'equívoc evident entre la manera com es cercaren les adhesions i l'objectiu donat a les darreres actuacions a la nostra ciutat, de l'Orquestra al·ludida, l'ASSOCIACIÓ OBRERA féu gestions prop de la Directiva de l'«Associació de Música «da Camera» i després s'entrevistà amb el Mestre Arbós, per tal de cercar les possibilitats més factibles per a portar a terme un concert públic al Palau Nacional, que permetés a tot el poble de Barcelona, sense cap mena d'exclusivisme, el poder retre testimoni d'admiració i simpatia a la prestigiosa corporació madrilenya i al seu benemèrit mestre director. Per manca de data disponible i per impossibilitat d'alterar les de la tournée, no reeixí el propòsit de l'OBRERA. Cal fer constar, en honor a la veritat, que fou el Mestre Arbós qui més es condolgué de la no realització d'un acte que ell, personalment, desitjava amb entusiasme portar a terme per a poder testimoniar la seva simpatia al poble català i regradar-li, a l'ensem, la seva valuosa participació en l'Homenatge a ell ofrenat, en l'escaïença del seu setantè aniversari.

Homenatge Popular a la Banda Municipal de Barcelona

A iniciativa de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, va plasmant-se, paulatinament, un vast i complex Homenatge Popular a la nostra meritíssima Banda Municipal. Per exercir la nostra Entitat la Presidència i el Secretariat adjunt dins el Comitè Organitzador, podem dir-vos que els treballs preliminars d'organització i suara actualment els de plasmació del projecte, es desenvolupen dins d'un ambient tan entusiasta com democràtic. Escalf

d'entusiasme popular, nascut de l'encert en tributar un Homenatge a la Corporació que per la seva tasca artística tan merescut el té. Sentit democràtic en el planejament dels treballs, per tant com hi aporten la col·laboració moral i material, totes aquelles entitats que es senten identificades col·lectivament amb el projecte.

No és pas aquest el moment més oportú ni el lloc més adient per a parlar-vos de l'estat actual d'aquest Homenatge; cosa que per altra part tampoc no podríem fer per comprensible delicadesa i compromís pel càrrec que en el Comitè hi exerceix l'OBREIRA.

Les directrius que ens havem imposat en planejar el nostre treball, permeten, però, no desapropiar pas aquesta falaguera avinentesa, per a dir-vos com sent íntimament la nostra ASSOCIACIÓ la responsabilitat inicial d'aquest homenatge en curs de realització. I davant la volada i embranzida que prenen els treballs, es sent esperonada a treballar amb més entusiasme i delit, contra les petites dificultats que inevitablement sorgeixen en empreses, no per cobejoses, menys dignes i mereixedores de realització.

Sense vanaglòria intenció, cal confessar que l'ASSOCIACIÓ OBREIRA DE CONCERTS sent també, a més de la responsabilitat suara mateix esmentada, l'orgull de la concepció de l'Homenatge Popular a la Banda Municipal. Col·lectivament parlant, quina és l'entitat musical barcelonina que amb el segell i la solvència d'una activitat musical essencialment a profit exclusiu del poble, es trobi més artísticament compenetrada i lligada amb la formidable i profitosa labor d'educació musical popular que tan magníficament apleix la nostra famosa Orquestra de Vent?

No sabríem pas delimitar els termes fins on la Banda ha creat el seu adiete, fervorós i exemplar públic, i la influència d'aquest damunt d'aquella. El que sí ens atrevim a dir, que si avui el públic de la nostra ASSOCIACIÓ constitueix—segons opinió d'un crític musical—un dels públics més exigents, artísticament parlant, i el més fervorós i entusiasta, afegirem nosaltres, és degut en bona part a la llavor tan profusament sembrada per la Banda Municipal entre el poble i que ha germinat fecundament en el nostre estament proletari.

Altres adhesions i col·laboracions

A la campanya iniciada per la «Federació de Turisme de Catalunya i Balears», per a aconseguir la cessió del Castell de Montjuïc a l'objecte de bastir-hi el «Primer Museu contra la Guerra», també s'hi troba inscrit el nom de l'OBREIRA DE CONCERTS.

— Igualment el trobem entre les adhesions adreçades al «Foment de l'Art Líric», amb motiu de la croada que s'ha emprès en pro dels artistes lírics.

— Com ve fent-se tradicionalment, ha estat ofert un donatiu metàl·lic a l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana», a profit de les Colònies Escolars que per al millorament físic dels nostres infants porta a cap tan benemèrita Associació.

— En les pàgines de la premsa diària s'hi ha llegit el següent títol: «L'Oficina Internacional de Música de la U. R. S. S. i l'A. O. de C.».

Es que la nostra Entitat ha fet públiques les condicions d'un concurs internacional de música, les quals li foren particularment trameses i que té a disposició dels nostres músics interessats en el susdit Concurs. Així ha estat complimentada la singular deferència de l'esmentada Oficina estatal russa, que ve a palesar-nos la irradiació assolida per l'OBRERA més enllà dels nostres horitzons.

Divulgació i propaganda

La tramesa de la Memòria a les autoritats, a nombroses Entitats culturals i a personalitats de prestigi artístic, ultra les ofertes a tots els artistes i agrupaments que col·laboren en les diverses activitats artístiques de l'OBRERA, constitueix, al nostre entendre, un eficaç mitjà de divulgació. Si no per altres més poderoses raons socials, per aquesta que havem esmentat, vindria justificada la més completa relació del desenvolupament i de la marxa ascensional de la nostra ASSOCIACIÓ, en el camí en pro de la cultura popular.

En l'aspecte de propaganda i divulgació, cal registrar:

- Les elogioses referències per a la nostra ASSOCIACIÓ, contingudes en diversos articles inserits a «Mirador», deguts a la ploma d'Otto Maier;

- la informació que fou facilitada a una Professora polonesa, per tal de redactar un reportatge del moviment obrer cultural de la nostra terra;

- el material informatiu tramès amb destinació a l'«Exposició de la Ciutat de Repòs», que s'installà als soterranis de la Plaça de Catalunya;

- les reeixides informacions aparegudes en les pàgines de «El Socialista», de Madrid, signades pel competent, erudit i culte musicòleg Josep Subirà, i publicades ran d'un detingut i entusiasta estudi, fet damunt àmplia informació verbal i gràfica, respecte el singular caire de la nostra ASSOCIACIÓ i llurs activitats.

- Cal no oblidar-nos de l'amable invitació de la «Ràdio Barcelona» que, per vies d'Adrià Gual, ens permeté la radiodifusió d'unes quartelles historiant abreujadament l'existència, la finalitat i la tasca de l'OBRERA, i que el qui us parla llegí davant el micròfon la vetlla del 16 d'octubre del 1934.

I és ara adient adreçar uns mots de remerciament tant a la «Ràdio Barcelona» com a la «Ràdio Associació de Catalunya», per l'estimable col·laboració publicitària que en totes les seves activitats hi ha trobat l'OBRERA DE CONCERTS. Una menció especial cal reservar, però, per a la «Ràdio Barcelona», car aquesta emissora, durant el curs passat, ha esdevingut activa col·laboradora artística, radiant el concert inaugural de l'INSTITUT ORQUESTRAL i el «Festival de Música Catalana».

- Si tenim en compte el gran contingent d'invitats que assistiren al Concert Extraordinari del Palau Nacional de Montjuïc, no serà pas neglible l'eficàcia del text informatiu que s'estampà en la darrera pàgina del programa del Recital d'Orgue i en el prospecte d'orientació ofrenat als inserits a la «Diada de Tarragona».

- Desproveïts d'esperit de censura i fent totes aquelles honroses excepcions que calguin, cal confessar que en les pàgines de la premsa diària

barcelonina, ben pogues vegades hi troben el seu merescut i indiscutible lloc les activitats culturals que porta a terme l'OBREIRA, moltes d'elles massa sobriament registrades, quan no totalment silenciades. No obstant, en atenció al considerable nombre de gasetilles pregades que en quantitat superior a la d'altres cursos els hi han estat trameses, ens cal també—fent igualment excepcions, ara en un sentit invers—, adreçar una salutació de remerciament a la premsa diària de la nostra ciutat, tot desitjant que l'atenció esporàdica envers el nostre moviment artístic i social, s'estengui i esdevingui més persistent.

Moviment de socis

Registrem, ara, el moviment de socis, comparant-lo amb el del curs anterior.

Curs 1932-33: Altes: 378. Curs 1933-34: Altes: 520.

Diferència favorable, 142 altes, que afegint-hi 29 reingressos, sumen 171 socis de superàvit, respecte les altes del curs anterior.

Curs 1932-33: Baixes: 522. Curs 1933-34: Baixes: 436.

Diferència favorable: 86 baixes menys en comparació a l'exercici anterior.

Curs 1932-33: Número total de socis inscrits: 2.689.

Curs 1933-34: Número total de socis inscrits: 2.802.

L'observació detinguda d'aquestes tan eloqüents dades, ens permetria fer més d'un comentari; ens limitarem tan solament a deixar escapar una lamentació i a formular un prec. Lamentació sentida tant per aquelles baixes que es produeixen, inevitablement, per poderoses raons d'economia—raons que deplorem—, tant com per aquelles altres, molt més sentides encara, que no obeeixen a cap més altra causa que a un incontinent desig d'abandó i a una evident indiferència envers les obres que, com la que aconsegueix la nostra ASSOCIACIÓ, tenen cura dels interessos de l'esperit humà, com ha dit el col·lega d'una cabdal i gloriosa institució catalana. Prec adreçat a tots els consocis, per tal que davant d'aquestes falles i abstencions tan lamentables, fem tots plegats un esforç de proselitisme i una ininterrompuda tasca de propaganda.

Es evident, com hom ha retret, que la crisi espiritual que sofreix la humanitat deixa sentir-se d'una manera especial en el món de l'art veritable. La realitat és dura, però els esperits selectes la superen amb el seu entusiasme, i no cal pas recordar a aquests esperits privilegiats, com l'Art, que és el mitjà més segur d'isolar-se del món, també ho és per a penetrar-hi i descobrir que la música és, d'entre totes les Belles Arts, la que se'ns ofereix com un gran ideal humà que salva i redimeix els homes.

Diada de Tarragona

D'acord amb l'«Oficina de Turisme de Catalunya» i a iniciativa del Conseller d'Economia i Agricultura, senyor Comorera, l'«Ateneu Polytechnicum» i l'ASSOCIACIÓ OBREIRA DE CONCERTS, organitzaren i cooperaren a la

primera excursió del nou servei turístic anomenat «Viatges i Vacances Obreres». Més de 1.400 excursionistes s'inscriviren, omplenant-se dos trens. L'organització acurada; el viatge directe i còmode; la visita a la immortal Tarraco—d'un interès arqueològic imponderable—; orientada per competents professors; el simpàtic programa de festes populars a honor dels expedicionaris, tot reeixí completament, fent de la «Diada de Tarragona» una bella i perdurable recordança.

(Un dia abans de la sortida, a l'Estatge Social de les entitats organitzadores, el Professor Enric Roig donà una conferència preparatòria, amb projeccions, sota el títol «Valor arqueològic de Tarragona».)

L'Orfeo de Santa Llúcia i altres hostes il·lustres

Honorant algunes de les nostres sessions musicals, han estat hostes il·lustres una nodrida representació de la notabilíssima massa coral rumanesa «Cantarea Romaniei»; un grup dels excel·lents artistes de la «Companyia de Ballets Russos de Montecarlo» i el simpàtic i meritíssim «Orfeo de Santa Llúcia». Recollim, a títol informatiu, l'elogi espontani que tots ells adreçaren a l'OBREIRA DE CONCERTS.

Un pur i sincer desig de compartir fraternalment el goig i l'emoció de la música interpretada en els nostres concerts, ens portà al compliment d'un senzill convit a profit de les cantaires de l'«Orfeo de Santa Llúcia». Aquest tan insignificant gest de l'OBREIRA, ha florit una relació social—tan pregonament i espiritualment emotiva—, entre aquest meritíssim organisme musical filial de la «Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis» i la nostra ASSOCIACIÓ, que trobà una memorable plasmació artística en aquella festa d'art i companyonia que constituí el Concert ofrenat per la «Secció Instrumental» i l'«Orfeo de Santa Llúcia» a l'ASSOCIACIÓ OBREIRA DE CONCERTS.

L'acte tingué lloc a la Casa de Família «Empar de Santa Llúcia», el mati del dia 3 de juny. Hi assistí un bon nombre d'associats, els quals durant un descans del concert, visitaren les diverses dependències de la Casa, atentament acompanyats pel Secretari d'Institucions Filials, senyor Domènec Pera, i pel benemèrit Mestre Ildefons Barbarà, ànima—abnegada i amorosa—d'aquest meravellós conjunt vocal que és l'«Orfeo de Santa Llúcia», integrat per intelligents artistes. Després d'interpretat el selecte programa—el qual contenia, a més d'obres corals, peces per a conjunt instrumental i per a arpa sola i orfeo i arpa—, l'ASSOCIACIÓ OBREIRA imposà una llaçada brodada a la senyera de l'esmentat Orfeo. Ultra aquesta penyora d'agraïment i recordança, com a detalls que amb la seva evident materialitat parlaran de tan emotiva festa, cal esmentar encara l'honor concedit a la nostra Entitat en poder estampar uns mots recordatoris de la visita, en el «Llibre d'Or» de l'«Empar de Santa Llúcia», a més de l'obsequi de les dues fotografies obtingudes durant el concert.

Per tal de remarcar com és de justícia el simpàtic gest del senyor Jaume Domínguez, Director de l'Institut per a Cecs, direm també que per a l'exclusiu ús de les ceguetes cantaires i com a record del concert, l'ASSOCIACIÓ OBREIRA els hi féu ofrena d'un programa especial, que generosament ens confeccionà el susdit senyor.

Es de creure que tots els nostres consocis hauran vist amb complaença i goig com ha estat tan magníficament atesa i recompensada la idea de portar un bri de joia a uns éssers mancats d'un dels més preuats sentits. Els consocis que hi assistiren, servaran un perenne i emotiu record d'aquest acte artístic ofrenat a l'OBRERA DE CONCERTS, que tan honora a la nostra ASSOCIACIÓ i que cal gravar al nostre esperit per a parlar-nos sempre d'un dels més inoblidables moments espirituals viscuts per l'OBRERA durant les seves tan necessàries relacions de convivència social, intensificades durant el curs 1933-34.

Biblioteca

Les notes informatives referents a la nostra Biblioteca, contindran només el registre dels volums procedents d'ofrenes i el de les adquisicions socials, les quals no es detallaran, però, per haver-ho fet ja, al seu dia, en les pàgines del «Noticiari».

Els volums ingresats en qualitat de donatius, sumen 24; les adquisicions, 54. Total: 78 volums han vingut a augmentar el tresor bibliogràfic de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS.

Caldrà recordar amb renovada complaença, el llegat del senyor Rafael Campalans, fet particularment a la Biblioteca de l'Ateneu Polytechnicum —que és tant com dir la de l'OBRERA, car ambdues viuen agermanades—. La quantitat de peces d'aquesta valuosíssima biblioteca, ultrapassa la xifra de 1.500 volums. Entre altres interessants col·leccions i enciclopèdies, s'hi troba la famosa «Enciclopedia Espasa» (per a l'adquisició de la qual, l'OBRERA havia iniciat els tractes comercials). Aquesta tan quantiosa aportació, féu imprescindibles unes considerables despeses que serviren per a l'expansió i embelliment de la Biblioteca, per tal d'estatjar el llegat en les millors condicions per a la seva consulta, alhora que per a honorar dignament la memòria d'aquell infadigable animador i entusiasta admirador d'ambdues entitats, que en vida es digué Rafael Campalans.

Necrològiques

En el capítol de luctuoses remembrances, cal posar en primer terme, pel dol nacional que el seu traspàs inflingí a tot Catalunya, la pèrdua de l'Honorable Primer President de la Generalitat restaurada, Francesc Macià i Llussà. Es trameteren uns sentits mots de condolença a la família del finat i al Govern de Catalunya, ultra l'ofrena d'una corona de roure i llorer. Representants del Consell Directiu, acompanyats d'un considerable nombre de consocis, seguiren fins la seva darrera estada les despulles del Venerable Ciutadà, Immortal Patriota i Cavaller de l'Ideal.

També l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS acompanyà a la fosa els cadàvers del gran artista líric català Francesc Viñas; el de Rafael Campalans i el del President del Patronat de l'«Orquestra Pau Casals», el senyor Carles Vidal i Quadras. Personalitats totes elles mereixedores d'un sincer i efusiu record.

No cal dir que, com en altres aniversaris, la nostra ASSOCIACIÓ diposità una corona de llorer al peu de l'estàtua de Rafael de Casanova.

Donatius, ofrenes, invitacions i atencions

En aquesta vida de relació i convivència social que venim inventariant, l'ASSOCIACIÓ, per la seva part, ha rebut nombroses mostres de simpatia i afecte, que es tradueixen en múltiples detalls, fineses i deferències. Enumerem els següents donatius:

el de la Direcció de la Banda Municipal de Barcelona, consistent en un volum, bellament relligat, contenint tots els programes dels «Concerts Simfònics Populars» celebrats al Palau de Belles Arts;

el d'unes obretes musicals, per a piano, ofertes pel seu autor, el senyor Gonçal Formiguera;

el de la partitura de «Poncelles» (cançons per a cant i piano), amb dedicatòria dels autors, els senyors J. Guardiola Torregrosa, Enric Martínez (benvolgut consoci) i R. Sebastià Coch;

el dels volums: «XXV Conferències donades a l'Associació Wagneriana», «Fruits de Dolçor», «Hores de Solitud», regalats, respectivament, pel consoci Andreu Miarons, i llurs autores, Maria Faura i Cots i Maria Emília Furnó;

el d'un important lot de publicacions musicals rebudes des de Rússia (els títols de les quals foren detallats en les pàgines del «Noticiari»).

El Mestre Albert Wolff, la cantatriu Mercè Plantada i la «Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis», ens han obsequiat, els primers, amb un retrat dedicat, i la segona, amb les fotografies que ja havem esmentat abans. Mereix especial menció el gest exquisit de la companya Bibliotecària, oferint a l'OBRERA una mascareta de Beethoven, indispensable en la Secretaria d'una associació musical com la nostra.

I ara darrerament, encara, s'ha rebut una prova més de l'extraordinària simpatia i de la identificació espiritual sentida per un esperit amarat d'altruisme artístic i enamorat de la finalitat cultural de l'OBRERA. El senyor Joan Sonntag, a més de l'ofrena de l'instrumental per a la constitució d'un Quartet de Corda, ens ha obsequiat amb la partitura de setze quartets de Haydn. Aquesta última ofrena, ens obliga a renovar al senyor Sonntag l'expressió d'un perdurable reconeixement.

A la precedent llista de donatius i obsequis, la seguirà la de les invitacions que ens han estat cursades per tal que l'OBRERA fes acte de presència:

als concerts de l'«Associació de Cultura Musical»;

a l'acte commemoratiu en honor d'en Francesc Viñas, organitzat per l'«Ateneu Enciclopèdic Popular»;

a les sessions musicals de l'«Estudi Laporta Astort»;

a les Festes de Primavera del Tercer aniversari de la República;

als concerts commemoratius del centenar d'audicions del «Patronat Ardèvol», celebrats al Casal del Metge;

al curset de conferències professades a l'«Institut Francès»;

als concerts de l'Empresa «Catalònia»;

a la representació extraordinària donada al Teatre del Liceu, de l'òpera «Amaya»;

als concerts celebrats per l'«Institut Musical Acadèmia Ardèvol»;

- al concert inaugural de l'«Orquestra del Conservatori del Liceu»;
- a la conferència que sobre aspectes de l'educació musical professà a l'Ateneu Barcelonès el mestre Manuel Borgunyó;
- als Festivals organitzats per l'«Associació Musical del Districte novè»;
- a les conferències que sobre el tema «La Música simfònica a Barcelona» donà el Mestre Joan Lamote de Grignon a l'«Ateneu Enciclopèdic Popular»;
- a l'audició del «Quartet de Corda de Barcelona» a l'«Acadèmia Marshall»;
- als diversos actes commemoratius del Trentenari de l'Escola Catalana «Mossèn Cinto»;
- al concert simfònic que en Homenatge al Mestre Pau Casals donà l'Orquestra del mateix nom al Palau Nacional;
- al recital celebrat a la Sala de l'Orfeó Gracienc a càrrec del distingit consoci, l'aventatjat violinista Jaume Llecha, al qual, des d'aquestes pàgines, ens plau felicitar tot encoratjant-lo;
- a la presentació de l'«Orquestra Simfònica Ràdio Barcelona», feta sota la direcció del Mestre Josep Fontbernat, al Teatre Grec, de Montjuïc;
- al concert de clausura de curs del «Foment de l'Art Líric»;
- a una conferència donada al «Club Femení i d'Esports»;
- a la sessió de cançons clàssiques que es celebrà al Pati dels Tarongers de la Generalitat i al Festival de Clausura de l'«Escola d'Estiu» d'enguany, al Teatre Grec, de Montjuïc.

Altres tantes inequívokes proves demostratives de la simpatia i de la solvència artístico-social que a tothom mereix la nostra Entitat, cal cercar-les encara, en un altre terreny, en l'afectuosa salutació que, en ocasió d'un viatge a la nostra ciutat ens adreçà, personalment, l'il·lustre mestre sevillà Manuel de Falla. En el terreny col·lectiu, registrarem les condicions d'inscripció aventatjoses per als nostres socis, en el cicle de deu cursets científics organitzats per l'«Ateneu Enciclopèdic Popular», i en l'audició integral dels Trios de Beethoven a càrrec del «Trio Ardèvol», abonament especial concedit pel «Patronat Ardèvol».

Es mereixedor d'una fèrvida lloança, l'exemplar tasca pedagògica que, a profit dels nostres consocis, ve tradicionalment atorgant-nos l'«Acadèmia Ardèvol», i molt especialment el seu talentós director, el Mestre Ferran Ardèvol. Pel seu aprofitament, a prec del susdit mestre, plau-nos adreçar una sentida felicitació encomiàstica al becari company nostre, Miquel Mayo-les i Ferrer, tot encoratjant-lo a no defallir en tan bona ruta empresa.

Ineludible tribut

No ens pertoca a nosaltres parlar-vos de la complimentació d'alguns dels acords de la darrera Assemblea General ordinària, per tal com la Presidència té damunt la taula els reports de la Ponència «Cooperativa Obrera d'Arts Gràfiques» i «Portantveu "Fruicions"», ultra la contestació rebuda del Mestre Pau Casals, amb motiu de la proposició d'un recital anual, feta i avalada amb la signatura de tots els assembleistes.

Només voldríem poguer-vos llegir una lletra que pel seu contingut pregonament espiritual i corprenadorament emotiu, cal rellegir una i cent ve-

gades, i això no pas pel motiu que l'inspirà, ans bé per a servir sempre ardent la flama d'un record.

Aquesta lletra, d'un llenguatge espiritualíssim, que el vostre cansament ens priva el desig nostre en llegir-vos-la, és signada per Blanca Selva. La pronunciació d'aquests dos mots: Blanca Selva, deu commoure la sensibilitat de tots els nostres consocis que han fruit el seu puríssim art d'interpret. Aquest nom, també, cal que desvetlli la consciència col·lectiva de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS.

Fóra imperdonable desapropiar l'avinentsa commemorativa que properament celebrarà l'OBRERA sense tributar un acte tan senzill com sincer, en honor d'aquesta artista tan fervorosa i entusiasta i abnegada col·laboradora artística en els primers i més difícils anys de la nostra vida social. Jo gosaria demanar-vos, ara, mentre esperem el solemne moment home-natjador, la vostra adhesió moral per tal de remetre a Blanca Selva, en nom de tota l'ASSOCIACIÓ, una ben afectuosa i cordial salutació—extensiva al seu benemèrit col·laborador, Joan Massià—, misiva que parli a l'ànima d'ambdós artistes, de l'incommovable afecte i perdurable record dels seus més devots admiradors: els socis de l'OBRERA DE CONCERTS.

Acabament

Després de posar un punt final a la nostra tasca, enduts pel ritme implacable de la Vida i per la marxa constant del Temps, esdevenim altra vegada esclaus—dolç esclavatge!—d'una labor voluntària, continuadora de les activitats que són el motiu de la nostra existència col·lectiva. Un deure complert dóna sempre el sentiment d'un deute major, perquè hom sent que mai fa prou.

Tots els nostres consocis són prou intelligents per no mesurar els idealismes per la quantia del seu immediat rendiment; per tant, no serà pueril el confesar-vos el natural desig de superació, el guany artístic i el millorament cultural que sentim i desitgem per a l'OBRERA DE CONCERTS, en el proper i memorable curs en què s'escaurà la celebració del primer centenar d'audicions musicals. Caldrà commemorar tan solemne efemèrides amb diversos actes i variades manifestacions artístiques de qualitat, que esdevinguin transcendents i de ressonància. Es de desitjar que en el transcurs d'aquest proper Any Jubilar, l'ASSOCIACIÓ OBRERA esdevingui més lloada, admirada, i més que admirada, ajudada, moral i materialment.

Admetem que el vinent curs, les gestes artístiques i socials que pensa realitzar l'OBRERA DE CONCERTS assoleixen un merescut i esclatant èxit: cultural, artístic, àdhuc econòmic. Sabeu, però, consocis, la victòria que agosaradament caldria que guanyés la nostra Entitat en un futur no llunyà? La Victòria de la Música damunt les misèries humanes. I la música—tots ho sabem per experiència—, és una de les poques dèries, o millor dit encara, és una de les poques virtuts que ens fa no tan solament oblidar i perdonar, sí que també ens agermana estretament en una comunió espiritual. Aquesta Victòria alliberadora i fraternitzadora, planant pel damunt la sensibilitat de tot el nostre estament proletari, fóra la millor i més pura flama que podria auriolar el nom de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS en una de les memorables fites del seu ascensional camí.

ORFEÓ CATALÀ
BIBLIOTECA

BARCELONA

Reg. 2805 r

Sig. 78 (06) 115

(46-713ar) A50

17-VIII - C/3

Imp. Ortega, Aribau, 7. - Barcelona